

„Laikas apsispręsti dėl santykių su Rytų kaimynėmis“

Užsienio reikalų ministras P. Vaitiekūnas teisingu pavadino sprendimą atidėti derybas dėl strateginės partnerystės su Rusija.

Balsas.lt nuotr.

Vilnius, rugsėjo 6 d. (BNS) – Užsienio reikalų (UR) ministro Petro Vaitiekūno teigimu, atėjo laikas priimti esminius sprendimus dėl santykių su Europos Sąjungos (ES) Rytų kaimynėmis.

Šeštadienį Prancūzijoje vykusia-

me neformaliame ES UR ministrų susitikime P. Vaitiekūnas pabrėžė, jog šiuo metu ypatingai svarbu įgyvendinti energetinius projektus, didinančius ES energetinę nepriklausomybę. Ministras taip pat pabrėžė ES vidinių elektros ir dujų jungčių svar-

bą. P. Vaitiekūnas taip pat priminė Ignalinos atominės elektrinės uždarymo problematiką.

Kalbant apie ES santykius su rytinėmis ES kaimynėmis ministras pabrėžė būtinybę priimti visus reikiamus sprendimus, kad būtų sustiprinti ES santykiai su Ukraina, Moldova, Gruzija, Baltarusija.

Pasak ministro, būtina rimtai pažiūrėti į narystės galimybes Ukrainai, pagerinti ES santykius su Moldova, naujai įvertinti santykius su Baltarusija. Kalbant apie Ukrainą ministras pasisakė už bevizio režimo galimybės suteikimą šiai valstybei.

Kalbėdamas apie Gruziją, Lietuvos UR ministras ragino įgyvendinti Europos Viršūnių Taryboje priimtus sprendimus – kuo greičiau sušaukti Donorų konferenciją ir kaip galima anksčiau pasiūsti Europos saugumo ir gynybos politikos misiją į Gruziją.

Lietuvos diplomatijos vadovas teisingu pavadino sprendimą atidėti derybas dėl strateginės partnerystės su Rusija.

Dviratininkė V. Sereikaitė – Europos čempionė

Dviratininkė V. Sereikaitė.

Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 6 d. (ELTA) – Lietuvos dviratininkė Vilija Sereikaitė Lenkijoje vykstančio Europos dviračių treko čempionato jaunimo (iki 23 metų) merginų 3 km asmeninėse persekiojimo lenktynėse šeštadienį iškovojo aukso medalį.

21-erių metų panevėžietė baigiamosiose varžybose nugalėjo savo bendraamžę olandę Ellen van Dijk. V. Sereikaitė 3 km atkarpą įveikė per 3 min. 34,781 sek. (vid. greitis – 50,283 km/val.) ir varžovę pranoko 2,966 sek.

V. Sereikaitė, kuri praėjusių metų Europos čempionato jaunimo varžybose iškovojo bronzos medalį, atrankos varžybose tarp 17 dalyvių užėmė pirmąją vietą. Pusfinalyje Lietuvos dviratininkė nugalėjo 20-metę ukrainietę Svetlaną Galiuk.

Vengrai supažindinami su Lietuvos partizanais

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Lietuviams.com) – Pietų Vengrijos Kiškunmaišos miesto kultūros namuose atidaryta Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Genocido aukų muziejaus parengta paroda „Karas po karo“. Pristatydamas parodą, Lietuvos ambasadorius Veng-

rijoje Darius Semaška pažymėjo, kad paroda parodo mūsų senelių atkaklį kovą dėl laisvės.

„Pastarųjų savaitę įvykiai Kaukaze parodė, kad šalies laisvės gynība mūsų regione išlieka labai svarbi tema“, – parodos atidarymo metu kalbėjo Lietuvos ambasadorius.

2004 m. parengta paroda jau buvo parodyta Danijos, JAV, Latvijos, Lenkijos, Slovėnijos, Vokietijos ir Ukrainos visuomenėms. 2007 m. birželio mėnesį Budapešte, Karo istorijos muziejuje, veikusi paroda susilaukė didelio atgarsio Vengrijos žiniasklaidoje ir visuomenėje.

Šiame numeryje:

- Autizmas – sienos be ribų (p. 2)
- Jeį trūksta geležies (p.2)
- Ar ne per ankstyvas džiaugsmas? (p. 3)
- Argi mes – tik varlė prieš Rusijos dalgį? (p. 3)
- Šiluvos šventovė (p. 4)
- Gyvenimas Lietuvoje tais laikais (p. 5)
- Naujienos iš Alvito (p. 5)
- Nesekime šiuo pasauliu (p. 8)
- Baltoji knyga (p. 9)
- Čikagos lituanistinėje mokykloje – rugsėjo 1-osios nuotaika (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.41 LT

1 EUR — 3.45 LT

Mirė rašytoja A. Balašaitienė

Čikaga, rugsėjo 8 d. („Draugo“ info) – Praėjusią savaitę Cleveland (JAV) mirė lietuvių rašytoja, žurnalistė, visuomenės veikėja Aurelija Marija Balašaitienė.

A. Balašaitienė (Žitkuvienė) gimė 1923 m. rugsėjo 25 d. Radviliškyje, baigė Šiaulių mergaičių gimnaziją, studijavo Šiaulių prekybos institute. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur dėstė anglų kalbą, dirbo vertėja, dalyvavo skautų veikloje. 1949 m. persikėlė į JAV, apsigyveno Cleveland, OH. 1959 m. baigė Western Reserve universiteto Bankų institutą. 1953–1979 m. dirbo lituanistinėse mokyklose. Aktyviai dalyvavo skautų veikloje. Bendradarbiavo Lietuvos ir JAV spaudoje. „Draugo“ skaitytojams A. Balašaitienė žinoma kaip ilgametė dienraščio bendradarbė.

1991 m. gavo Cleveland dienraščio „The Plain Dealer“ apdovanojimą. Išleido novelių rinkinį „Susitikimas pamary“, romanus „Skeveldros“, „Praradimų ženkle“, „Žarijos ir pelenai“, parašė romanus „Užburta me rate“, „Vidurnakčio serenada“, daug novelių. 1971 m. pelnė „Dirvos“

A. a. Aurelija Balašaitienė.

Vytauto Maželio nuotr.

novelių konkurso premiją, 1995 m. – „Darbininko“ novelės konkurso I premiją.

A. Balašaitienė priklausė PEN klubui, Tarptautinei žurnalistų federacijai, JAV Lietuvių žurnalistų sąjungai ir Lietuvos žurnalistų sąjungai, LSS. 1991 m. apdovanota skautų ordinu „Už nuopelnus“, 1995 m. gavo Ohio LGD kultūros premiją.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-08-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Autizmas: sienos be ribų

NERINGA LAŠIENĖ
„Lithuanian Mercy Lift“
autizmo projekto žurnalistė

„Jų daugėja. Ir ne tik pas mus. Amerikoje, Britanijoje, Australijoje jau kalbama apie autizmo epidemiją“, – sako Šiaulių universiteto docentė Regina Ivoškvienė. Šis paslaptingas raidos sutrikimas atsiranda tarsi iš niekur. Gražūs, sveiki vaikai, protinomis akimis žvelgiantys į pasaulį, dėl neaiškių priežasčių kažkuriuo augimo tarpsniu atsiriboja nuo aplinkos, nustoja bendrauti, menksta jų kalbos, adaptavimosi visuomenėje įgūdžiai, jie tampa nesocialūs, nerimastingi, agresyvūs tiek kitiems, tiek sau. Jie atsiranda tarsi už sienos, kurioje nėra durų, nei langų į normalų pasaulį. Ir praardyti šią sieną reikia daug pastangų.

Neteisingas klausimas?

Priežastys? Yra daugybė teorijų. Prieš kurį laiką vyravo įsitikinimas, kad tai – tarsi vaikų protestas prieš juos paliekančias ir į darbus išskubančias mamas, kiti tvirtino, kad autizmas neva atsirandęs paskiepijus vaiką ar jam labai išsigandus, pastebėta, kad autistų daugiau tose vietose, kurios užterštos sunkiaisiais metalais, ypač gyvsidabriu, pasirodė straipsnių, kuriuose įtikinėjama, kad autizmą sukelia televizorius ar kompiuteris.

O gal, kaip pastebėjo docentas Dainius Pūras, Vaiko raidos centro direktorius, visas gyvenimas autizuojasi? Be technologijų – nė žingsnio, bendravimas telefonu ar internetu, mokslas ar darbas – nuotolinis... Dabar pripažįstama, kad autizmas – ne psichologinė, o biologinė problema. Vaikas gimsta su tam tikrais smege-
nų pokyčiais, ir tai yra vystymosi raidos sutrikimas, būvis, o ne liga.

„Liga gali būti išgydoma arba nuo jos mirštama, – sako doc. D. Pūras. – Šiuo atveju tai negalioja. Klausimas, ar vaikai autistai su protiniu

atsilikimu gali pasveikti, iš esmės užduotas neteisingai. Toks vaikas nėra sergantis, jis tiesiog toks yra ir su tuo raidos sutrikimu gyvena. Negalima tėvams dalinti vilčių, kad šis sutrikimas pagydomas. Net ir dabar taip išpopuliarinti delfinai – tai vaikui teikia malonumą, galbūt šiek tiek palengvina tokio vaiko ir artimųjų bendravimą, – tačiau bet kokios vil-
tys, kad delfinai gali išgydyti autizmą yra tuščios. Stebuklo nebus,“ – ne-
guodžia daktaras. Kartu reikia žinoti, kad palengvinti tų vaikų prisitaikymą prie normalaus gyvenimo ir iš esmės pagerinti jų būtį įmanoma, tačiau tam reikalingos ir tėvų, ir specialistų pastangos, ir nemažai lėšų.

Genijus ar silpnaprotytis?

Specialistai pripažįsta, kad geriausių rezultatų dirbant su vaikais autistais pasiekama, jei šis sutrikimas diagnozuojamas kuo anksčiau – iki trejų metų. Požymių jau galima įžiūrėti – vaikai nežiūri į akis, neina prie artimųjų, nesišypso, nemėgsta būti liečiami, juos erzina tam tikri garsai ar šviesos, jie kartuoja stereotipinius veiksmus, sakykim, linguoja, plasnėja ar nuolat eina ratu, praranda net ir tuos įgūdžius, taip pat ir kalbėjimo, kuriuos jau buvo įgiję.

„Pagrindinis trūkumas, kurį turi autistas vaikas, yra negebėjimas arba prastas gebėjimas megzti ir palaikyti socialinius ryšius dėl tam tikrų biologinių priežasčių“, – sako doc. D. Pūras. Tačiau, pasak jo, diagnozuojant autizmą pakliūvama į tam tikrus terminologinės painiavos spąstus, tuomet tėvams nebeaišku, kas nutiko ir ką daryti. Aprašomas reiškiny-
s, jo sunki forma – ryškus neįgalumas.

Tačiau yra vaikų, turinčių lengvą autizmo formą, vadinamąjį Aspergerio sindromą: talentingas vaikas, gali tapti menininku, mokslininku, tačiau yra vienas požymis – tam vaikui sunkiau bendrauti, pritapti, jis kartais keistokai elgiasi, mokykloje laikomas tiesiog išsišokėliu, chuli-

ganu. Gydytojai atsiduria prieš tam tikrą dilemą, kuri susijusi su mūsų visuomenės neraštingumu, primityviu požiūriu į psichinių sutrikimų turinčius žmones, – tai vadinamoji stigma.

„Sakykime, diagnozuojame lengvą autizmą, vadinamą Aspergerio sindromu, – sako doc. D. Pūras. – Tuomet su tėvais šnekamės, ko jie labiau nori – ar labiau akcentuoti diagnozę ir gauti lengvatų bei vaikams su negalia priklausančią finansinę paramą, ar vystyti jo gabumus.“

Tinkamai ugdant vaiko talentus, jis galbūt taptų naujuoju Einšteinu ar Niutonu, kurie, kaip dabar pripažįstama, irgi buvo autistai, o čia paaiškėja, kad mažasis turi psichinę negalią. Jis gali būti tiesiog atstumtas. Aišku, tokie vaikai irgi gali būti integruojami į bendrąsias mokyklas, pagal įstatymą bet koks vaikas turi teisę mokytis bet kur, tačiau, pastebėjo docentas, jei tėvai norėtų leisti vaiką su kompleksine negalia į bendro lavinimo mokyklą, jam, ko gero, mandagiai būtų pasiūlyta eiti kitur.

Vaiko raidos sutrikimų centro direktoriui pritaria ir doc. R. Ivoškvienė. „Aspergerio sindromą turi aukšto intelekto vaikai, kurie laiku atpažinti ir ugdomi, gali puikiai prisitaikyti gyvenime, bet jiems reikia atski-
ro dėmesio. Tie vaikai linkę į agresiją ir saviagresiją, apie 30–40 proc. bando save žaloti. Jei aplinka vaiko nesupranta, jei jis nesupranta, kas jam sakoma, jei nemoka suplanuoti savo veiklos, jo nerimas virsta agresyvumu, sakykim, trenkia galva į stalą, ir aplinkiniai suvokia, kad vaikui sunku, jam blogai. Autistiškus asmenis kamuoja didžiulis nerimastingumas. Deja, apie 80 procentų autistų atvejų yra lydimi ir protinio atsilikimo,“ – sako docentė.

Kaip padėti vaikui ir tėvams?

Pasak doc. R. Ivoškvienės, autistiški vaikai ne taip suvokia ir priima, supranta signalus iš aplinkos. Jų gaunamos informacijos apdorojimas yra kitoks, todėl reikia ieškoti būdų, kaip pateikti tą informaciją, kad vaikas galėtų ją priimti. Todėl labai svarbu nenutrūkstamas struktūruotas ugdymas, tvarkaraščiai, pagal kuriuos vaikas dirba. Vaikas turi būti tam tikruose rėmuose. Virginija Juškevičiūtė yra viena iš specialistų, jau kelerius metus dirbanti su autistiškais vaikais Didžiojoje Britanijoje.

Specialiojoje mokykloje, kuri laikosi iš tėvų teikiamos labdaros, ugdomi 16 vaikų, joje dirba 24 žmonės. „Kitaip neįmanoma, – sako Virginija, – su vienu vaiku nuolat privalo dirbti mažiausiai vienas pedagogas, nes visi vaikai yra skirtingi, ir prie kiekvieno reikia individualaus priėjimo.“

„Turime atrasti kelius, kaip tie vaikai galvoja, jaučia ar geba išmokti. Kartais jie mus supranta, bet negali pasakyti, arba supranta, tačiau bendrauja mums sunkiai suvokiamu būdu. Daugybė autistų moka kalbėti, bet nežino, kaip pasirinkti jiems reikalingus žodžius“, – sako profesorius Beneth Leventhal, pasaulinio garso autizmo tyrinėtojas ir ekspertas, Vaiko psichinės sveikatos centro University of Illinois at Chicago (UIC) direktorius. Jis pats JAV pradėjo nacionalinę autizmo programą.

Pranė Šlutienė, jau dvidešimt metų Lietuvos medikams padedančios organizacijos „Lithuanian Mercy Lift“ projektų koordinatorė, primena, kad vien Illinois valstija šiais metais skyrė per devynis milijonus dolerių autizmo programoms vystyti. Prof. B. Leventhal pirmą kartą atvažiuoja į Lietuvą, kur skaitys pranešimus Vilniaus ir UIC bei organizacijos „Lithuanian Mercy Lift“ organizuojamoje tarptautinėje konferencijoje „Autizmas: kaip padėti vaikui ir tėvams“, kuri rugsėjo 8–14 dienomis vyks Vilniuje, Šiauliuose ir Klaipėdoje.

Bus daugiau.

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00
Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Jei trūksta geležies...

Geležis – vienas būtiniausių mikroelementų, be kurio žmogaus organizmas negali tinkamai funkcionuoti. Nors geležies yra beveik visuose maisto produktuose, dėl jos trūkumo organizme kenčia apie 15 proc. gyventojų. Paros geležies norma: moterims iki penkiasdešimties – 15 mg, perkopusiosiom per penkiasdešimt – apie 10 mg, nėščioms – 25 mg, maitinančioms moterims – 20 mg, vyrams – 10 mg.

Žmogaus organizme geležies yra nuo 3 iki 7 g: apie 70 proc. jos yra hemoglobino sudėtyje, apie 25 proc. sukaupta kepenyse, blužnyje, raumenyse ir kauluose.

Geležis būtina normaliai centrinės nervų sistemos veiklai. Moterims geležies atsargas reikia papildyti dažniau, nes mėnesinių, gimdymo metu netenkama daug kraujo. Organizmas geležį geriausiai pasisavina iš gyvulinės kilmės produktų (iš mėsos 15-20 proc.), o iš augalinės kilmės produktų – tik apie 5 proc. Geležiai

pasisavinti padeda ir vitaminas C.

Geležies gali trūkti nėštumo metu, intensyviai sportuojant, greitai augantiems vaikams ir paaugliams.

Net ir tuomet, kai organizme geležies trūksta nedaug, greitai pavargstama, susilpnėja imunitetas, silpnėja atmintis, gali sutrikti skydliaukės veikla, o maži vaikai pradeda lėčiau vystytis ir augti.

Kai organizme trūksta geležies: pablykšta veido oda, jaučiamas nuovargis, dažnai skauda galvą, padidėja nervingumas, trinka virškinimas, smarkiai plaka širdis, slenka plaukai, lūžinėja nagai, trūkinėja lūpų kampučiai.

Papildyti geležies atsargas būtina netekus daug kraujo (po operacijų, traumų ar per mėnesines), sergant įvairiomis virškinamojo trakto ligomis ar dėl kitokių priežasčių sutrikus virškinamojo trakto veiklai (tuomet organizmas sunkiau pasisavina geležį). Geležies gali trūkti besilaikantiesiems griežtų dietų, geriantiesiems

daug kavos ir juodosios arbatos, ilgesnį laiką vartojant antibiotikų bei kitokių medikamentų.

Daugiausiai geležies yra: jautienoje, jos kepenėlėse, paukštienoje, žuvyje, jūros gėrybėse, kiaušinio trynyje, daržovėse (ankštinėse, špinatuose, salierų lapuose ir kitose lapinėse), javų daiguose, avižiniuose dribsniuose, rupioje duonoje, sezamo bei saulėgrąžų sėklos, vyšniose, obuoliuose, slyvose, razinose, džiovintuose abrikosuose, hematogene, kur geležis natūrali ir organizmo gerai pasisavinama.

Geležies atsargas organizme galima papildyti valgant tų maisto produktų, kuriuose jos gausiausia. O jei to nepakanka, būtina papildomai vartoti geležies preparatų, valgyti hematogeno.

Geležies pasisavinimą gerina: vitaminas C, kurio nemažai yra ir hematogene; B grupės vitaminai; vaisiuose esanti fruktozė.

delfi.lt

ARGI MES TIK VARLĖ PRIEŠ RUSIJOS DALGĮ?

Seimo Tėvynės sąjungos narys Emanuelis Zingeris paskelbė atvirą laišką JAV Atstovų rūmams, kuriame prieš 10 metų pasirašytos Baltijos šalių ir JAV Chartijos pagrindu ragina pradėti papildomas konsultacijas dėl Baltijos valstybių saugumo. „Tėvynės sąjungos žinios“ paprašė **Emanuelį Zingerį**, Tarparlamentinių ryšių su JAV grupės pirmininką, Kovo 11-osios akto signatarą, Seimo Europos komiteto pakomitečio pirmininką, Darbo grupės prie LR Vyriausybės dėl totalitarinių režimų nusikaltimų įvertinimo ES pirminką, plačiau pakomentuoti priežastis, paskatinusias parašyti šį laišką, ir pažvelgti į situaciją, kurioje šiandien, karo Kaukaze akivaizdoje, atsidūrė Lietuva.

– Išvedus Rusijos kariuomenę penkiolika metų mes bėgom... ir likom tame pačiame saugumo taške net ir įstoję į NATO. Kol Lietuvoje nebus rimtų karinių NATO pajėgų, kol kaip Lenkijoje nebus fiziškai tikro, egzistuojančio priešlėktuvinio skydo, tol Rusija žiūri tik į mus nežiūrės. Nes Rusija žiūri tik į mūsų sugebėjimą apsiginti. O kad Rusijos grėsmė mums išlieka, patvirtina jos puolimas prieš Gruziją.

– Mūsų partija 20 metų kalbėjo apie Rusijos grėsmę, buvo rimtai išjuokiama priešininkų Lietuvoje, bet šiandien pasirodė, kad ji buvo teisi. Rusijos valdžia, manydama, kad, Sovietų Sąjungai sugriuvus, ji pralošia teritorijas, iš esmės naikindama kritinį požiūrį į Stalino režimą, iš naujo rusų tautai diegia mintį, kad sovietinė Rusija buvo vienas geriausių Rusijos egzistavimo laikotarpių. Tada esą ji buvo didžiulė ir stipri. Ne P. Stolypino reformos, ne 1917-ųjų Vasario revoliucija, o Rusijos žemių neapėriami plotai yra svarbiausias tikslas (rusiškai tai „sobiranije zemel“). To tikslo siekiama netgi reabilituojant Staliną ir teigiant, kad jis, kurdamas šalyje pramonę, Rusijai padėjo pasirošti Antrajam pasauliniam karui.

Jeigu Rusijoje žmogaus teisės vėl nieko nereiškia, jeigu opozicinių partijų balsas nutildytas, išskyrus keletą, tada reiškia, kad Lietuva turi galvoti apie gynybą, nes, apribojus demokratiją Rusijoje, nebeliko jokių agresyvaus Kremliaus kurso priešininkų šalies viduje. Todėl aš kreipiausi į JAV Atstovų rūmų pirmininkę Nancy Pelosi, kad, atsižvelgiant į Baltijos šalių ir JAV partnerystės 1998 m. chartiją, tuojau pat būtų pradėtos papildomos JAV ir Baltijos šalių konsultacijos. Partnerystės chartijos, kuriai šiemet kaip tik sukanka 10 metų, pagrindiniai punktai tiesiogiai susiję su mūsų saugumu. Mes turėtume pradėti kurti bendras įvairiašakes komisijas su JAV, pradėti bendradarbiavimą saugumo srityje, saugumo stiprinimo šiame regione tikslais daryti tai, ką darė Lenkija. Keturi NATO lėktuvai Šiauliuose ir Juozo Olekos kariuomenės samprata šiandien, karo Kaukaze akivaizdoje, deja, atrodo tragikomiškai.

– Ar, Jūsų nuomone, pasaulio ir Europos Sąjungos atsakas į šiandieninius įvykius Gruzijoje yra tinkamas?

– Ar po Europos sprendimo šį 2008 m. rugsėjo 1 d. viršūnių susi-

tikime galima sakyti, kad stiklinė pusiau pilna ar pusiau tuščia? Manau, ši kartą stiklinė pusiau pilna. Nepaisant pietinių Europos šalių (Portugalijos, Ispanijos, Kipro, Graikijos ir Italijos) prieštaravimų, mes turim bendrą pareiškimą, kuriame nepripažįstama buferinių saugumo zonų pačioje Gruzijoje, pripažįstama Gruzijos tautos teisė kuo greičiau įsilieti į ES artimą erdvę, t. y. vizų režimas, laisvos prekybos su ES dalykai. Europa, ko gero, siųs net karinius stebėtojus, kvies donorų konferenciją – kitaip sakant, bus ruošiamas Marshall planas atstatyti Gruzijos ekonomiką. Reikalaujama iš Rusijos, kad iki ES šiuo metu atstovaujančio Prancūzijos prezidento N. Sarkozy vizito į Maskvą būtų atsakyta į klausimą, kodėl nevykdomas 6 punktų taikos planas. Mes turime akivaizdų agresyvaus Rusijos elgesio išryškinimą ES kontekste. Prezidentas V. Adamkus sakydamas pagrindinę kalbą, galima sakyti, uždavė netgi toną šitam susitikimui. Tai mūsų pasiekimas, kad ES suvokė, jog Rusijos elgsena Kaukaze gali būti pakartota bet kur. H. G. Petering, mūsų kolega Europos liaudies partijoje, CDU atstovas, ne sykį pabrėžė, kad Baltijos šalių žmonės gali būti ramūs. Mes galim pasakyti, kad Baltijos šalių žmonės nėra ramūs, tokie raminimai, deja, neatitinka tikrovės. Kaliningrade, Baltarusijoje turime perpildytus karo arsenalus ir užpuolimo atveju NATO galės susirinkti tik po to, kai užpuolimas įvyks. Techniškai parama ateis mums pavėluota.

Turiu pasakyti, kad mane neramina ir kai kurių mūsų politikų mintys. Štai buvęs užsienio reikalų ministras Povilas Gylys sako, kad mes, remdami Gruziją, savo politika sėjame Rusijai karo sėklą. Tai klaidinanti mintis. Triušio ir smauglio istorijoje smauglys nėra Gruzija ar Lietuva. Smauglio adresą mes žinome labai konkrečiai. Tai Maskva, Kremlius.

Paskaičiuokime Rusijos karines pajėgas ir visos Europos karines pajėgas ir gausime neįtikėtiną vaizdą – Rusijos pajėgos keleriopai viršys visų Europos valstybių pajėgas. Lenkai ir čekai, papildomais elementais sustiprėjus jų saugumo garantijoms, pradeda tolti nuo mūsų. Mes sveikinome lenkus laimėjus tokias reikšmingas karines pajėgas, kokias jie dabar gaus kaip priedą prie tų dešimties JAV gynybinių raketų, stovėsiančių Lenkijos teritorijoje. Siekdami saugumo ir norėdami išlikti kaip valstybė mes privalome persiversti per galvą ir siekti to paties.

Lietuvos nepriklausomybei greitai bus 20 metų. Mes nuolat svarstom, ar viskas prieš karą – per aną nepriklausomybės 20-metį buvo padaryta teisingai. Ir kiekvieną kartą galvojame, o kas būtų, jeigu mes būtume sudarę rimtesnę sąjungą, kokią turėjo sudarę lenkai su Prancūzija ir Anglija? Mes žiauriai sumokėjome už savo iikarinį „neutralumą“, todėl negalime kartoti iikarininių vyriausybų klaidų.

Nuo kiekvienos dienos priklauso, kokias mes, pasimokę iš Gruzijos įvykių ir nuėmus kaukę nuo Rusijos užsienio politikos, sugebėsime padaryti išvadas dabar. Turime skaičiuoti kiekvieną dieną savo valstybės ir šito regiono saugumui užtikrinti. Ir tas saugumas negali **Nukelta į 5 psl.**

Ar ne per ankstyvas džiaugsmas?

BRONIUS NAINYS

Prezidentas Valdas Adamkus, grįžęs iš ES viršūnių pasitarimo Briuselyje, džiaugėsi: derybos buvo sunkios, nuomonės įvairavo, tačiau išvados pasigėrėtinos – Miuncheno pakartojimas išvengtas. Šaunu, bet kažin, ar taip iš tikrųjų bus?

Rugsėjo pirmąją ES sostinėje susirinkę pasitarti šiai Sąjungai priklausančių valstybių vyriausieji vadovai Rusijos veiksmus Gruzijoje priėmė kaip karinį išpuolį prieš nepriklausomą valstybę, juos pasmerkė, pareikalavo sustabdyti ir Rusijos karines jėgas iš Gruzijos tuojau pat išvesti.

Suprantama, tai aiški priešingybė Antrojo pasaulinio karo išvakarėse įvykusiai garsiajai Anglijos – Vokietijos vadovų konferencijai Miunchene, kur Didžiosios Britanijos premjeras Neville Chamberlainas pardavė Vokietijos diktatoriui Adolfui Hitleriui praktiškai visą Vidurio Europą, neva taip bandydamas sustabdyti Hitlerio ruošiamą karą. Nepasisekė, karas įvyko, o ši konferencija pasauliui liko žinoma kaip pats gėdingiausias politinis – diplomatinis įvykis.

Kažin kokią vardą gaus šis Europos aukštųjų pasitarimas Briuselyje, kurį Adamkus įvardijo kaip priešingybę Miunchenui. Trečiądienį, rugsėjo trečiąją, Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, irgi smerkiančią Rusijos karinius veiksmus Gruzijoje ir reikalaujančią išvesti kariuomenę. Žymūs ES ir JAV vadovaujantieji politikai lankosi sostinėje Tbilisyje, pareikšdami jų atstovaujamų valstybių bei organizacijų paramą gruziniams. Per rusų karinius išpuolius sugriautam turtui atstatyti JAV žada paskirti milijardą dolerių paramos ir 750 milijonų dolerių paskolinti. Paramą skyrė ir Lietuvos Vyriausybė, ją organizuoja ir privatūs žmonės bei įvairios grupės. Žodžiu – Gruziją užjaučia ir remia beveik visas laisvasis pasaulis, nepritaria Maskvai ir dėl to ją supykęs Aleksandras Lukašenka. ES ir JAV pabrėžia remiančios Gruzijos valstybės vientisumą, tiksliau, jai priklausančių žemių neliečiamumą. Ko daugiau šiuo atveju ir reikėtų? Tik kad Rusija šiems ES ir NATO reikalavimams paklustų ir jų nutarimus bei rezoliucijas vykdytų? Bet ar ji taip darys?

Čia pats didysis klausimas, lyginant Briuselį su Miunchenu. Ir kas toliau, kaip prieš dvi savaites šioje skiltyje jau klausiau, jeigu Maskva į juos numos ranka? O taip gali ir būti. Gruzijos aplinkoje esančios Rusijos kariuomenės vadas rugpjūčio 23 d. pranešė, kad visos jo vadovaujamos karinės pajėgos iš Gruzijos pasitraukė, Rusijos generalinio štabo vado pavaduotojas gen. Anatolijus Nogovicynas žinią patvirtino, tačiau viename iš svarbiųjų Gruzijos (Počio) uoste keli tūkstančiai rusų karių tebetupi ir šiandien. Jie nesitrauks. Čia jie – taikdariai, sako Kremlius. Ar ES ir NATO juos iš ten išvys? ES aukšti pareigūnai Jose Manuelis Barroso, Javieras Solana ir Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy rugsėjo 8 d. vyko į Maskvą ir Tbilisį patikrinti, kaip Rusija išsipareigojimų laikosi. Ir ką darys, jeigu ras kitaip?

KGB išmiklinti Kremliaus dabartiniai vadovai „pateisinamuosius“ atsakymus turės. Jie jau ir dabar aiškūs, prezidento Dmitrijaus Medvedevo įvardyti Rusijos užsienio politikos penkiuose principuose. Vienas iš jų, būtent ketvirtasis, Gruzijoje dabar ir vykdomas. Jame teigiama: Rusija gins savo piliečių interesus, nepaisant, kur tie piliečiai gyventų. „Visi turi žinoti, jog tie, kas prieš juos vykdys išpuolius, susilauks atsako“, – kirta Rusijos vadovas, teisindamas karinius veiksmus Gruzijoje.

Štai čia ir vienas iš tokių atsakymų. Kodėl Maskvai taip nesielgti, nors ir girdint jos adresu tokius kietus žodžius? Nes jie – tik žodžiai. Žodžiai, apie kuriuos šioje skiltyje kalbėjau jau prieš dvis savaites. Kol kas – nė kokių veiksmų. Net ir menkiausios sankcijos. Vienintelis veiksmingas prieš Rusiją nukreiptas nutarimas sustabdyti derybas dėl Rusijos naujos sutarties su ES, kol ši neišves savo karių iš Gruzijos, Maskvai mažai ką reiškia. Tuo labiau, kai ji tikra, kad po pusmečio ir jis dings. ES vadovų sprendimas – Rusijos diplomatijos pergalė, sako Rusijos Dūmos Tarptautinių reikalų komiteto pavaduotojas Leonidas Sluckis. ES viršūnių susitikime buvo daug jausmingų ir kraštutinių pasiūlymų, tačiau sveikas protas laimėjo, teigia išvadomis patenkintas, sankcijų tikrai tikėjęsis Vladimiras Putinas. Pasak jo, nė vienas iš dabar Gruzijoje esančių rusų karių nebepasitrauks. Tai kur čia tas Miuncheno pasikartojimo išvengimas, taip pradžiuginęs Prezidentą Adamką? Iš Kremliaus vadovų nusiteikimo sprendžiant, tai bent ketvirtadalis, o gal net ir pusė to „Miuncheno pasikartojimo“ laimėjo Medvedevo – Putino duetas. Tad ar ne dėl to ir toks visuotinas Rytų Europos sujudimas? Ką toks Maskvos iššokimas, pirmas ginkluotasis išpuolis užsienyje po Sovietų Sąjungos subyrėjimo, žada Lietuvai?

Gero tai tikrai nieko. Bet ką ir kiek blogo? Neapsirikime, kaip apsiriko nė kokiam blogiui nepasiruošusi aštuonioliktųjų metų Nepriklausomos Lietuvos vadovybė, nors jam pajusti pavyzdžių irgi pakako. Tačiau šiandien Gruzija – mums jau per daug akivaizdžiai pirštu duriantis pavyzdys. Bet tuojau pat tenka apgailestaujant pasakyti, kad ir ne visa šiandienės Lietuvos vadovybė, kaip ir anoji 1939–1949 metais, jį suvokia. Vargu ar Prezidentui Valdui Adamkui vertėtų liaupsinti **Nukelta į 9 psl.**

ŠILUVOS ŠVENTOVĖ

**ELENA MINIJA
AKMENSKAITĖ-RUZGIENĖ**

Apsireiškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejų švenčiant, kur bebūtume likimo nublokšti, aplankykime šią brangią vietą mintimis, širdimi, malda, o kas galime – ir kelione į Šiluvą. Atlaidai tęsiasi visą savaitę.

Šiluva yra Žemaitijoje, kelyje Raseiniai–Šiauliai, netoli nuo Maiornio apdainuotos Dubysos upės, apsupta kvepiančiais pušynais.

Tame kelyje įsikūręs ir Tytuvėnų miestelis. Šiluva yra toli nuo geležinkelio, todėl maldininkai, vykstantys į Šiluvą, naudodavosi Tytuvėnų geležinkelio stotimi. Nuo stoties iki miestelio yra 3 km ir 8 km iki Šiluvos.

Esu tytuvėniškė. Šiluva buvo lyg ir antra mano tėviškė nuo pat vaikystės. Šiluvos atlaidai, ypač vaikams, buvo įdomiausias metų įvykis. Maldininkai iš visos Lietuvos vykdami į Šiluvą aplankydavo ir Tytuvėnus. Jau nuo tada, maždaug 1928–1929 metų, lankydavosi Šiluvoje atlaidų metu. Tytuvėnai išgyvendavo Šiluvos atlaidus su pakilia nuotaika. Tai buvo labai glaudūs kaimyniniai miesteliai.

Iš geležinkelio stoties atvykstančius maldininkus tytuvėniškiai sutikdavo miestelio pradžioje statydami vartus, vadinamus „bromomis“. Tai būdavo aukšti mediniai vartai, apipinti medžių lapų vainikais, pastatytas stalelis, ant jo kryžius, žvakės ir gėlės. Prie tų vartų rinkdavosi vietiniai žmonės, ateidavo kunigas, skambėdavo bažnyčios varpas ir visi susitikę eidavo į bažnyčią.

Maldininkai pasimeldę apžiūrėdavo garsiąją Bernardinų bažnyčią ir visą vienuolyno ansamblį, susipažindavo su bažnyčios istorija (1635 m. bažnyčią konsekrovo žemaičių vyskupas Jurgis Tiškevičius). Pailsėję susitvarkydavo savo vėliavas (vadinamas „karūnas“), altorėlius ir pradėdavo eiseną į Šiluvą.

Eisenos (vadinamos „kompanijos“) iš didesnių miestų, pvz., Kauno, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Kretingos ir kitur, būdavo labai įspūdingos: daug nešdavo karūnų, altorėlių, grojo dūdų orkestras, eidavo keli kunigai, gražiai giedodavo. Altorėliai – įrėminti šventųjų paveikslai, pritaisyti ant plokščio paviršiaus, pritvirtinto prie dviejų medinių apvalių lazdų, kurias nešdavo 4 žmonės. Iš mažesnių miestelių ir bažnytkaimių kompanijos būdavo paprastesnės. Mes, vaikai, stovėdavome kiemuose už tvorų, kad

Tytuvėnų bažnyčia ir vienuolyno ansamblis.

netrukdytume praeiviams, ir klausdavome: „Iš kur kompanija?“ Praeidami atsakydavo: „Iš Kauno“, „Iš Šiaulių“, „Iš Kelmės“, „Iš Liolių“, „Iš Viduklės“ ir t.t.

Anais laikais rugsėjo mėnuo ne visada būdavo palankus keliauninkams. Prisimenu, sakydavo: „Kad tik Šiluvos atlaidai būtų gražūs.“ Visi norėjo gero oro. Jau būdavo rudens pradžia, darganoti rytai, dažnai lijo. Kelias tarp Tytuvėnų ir Šiluvos buvo negrįstas vieškelis, lyjant stovėdavo purvas.

Išgirdę, kad skamba bažnyčios varpas, žinojom, kad eina kompanija į Šiluvą. Suaugę ir vaikai, kurių būdavo daugiausia, bėgdavo žiūrėti, gal pamatys pažįstamų.

Atmintyje ir akyse tebestovi veidai: tvirtai pasiryžusių, stipraus tikėjimo, ištvermingai prašančių, tikinčių dangaus malone, neabejojančių Šiluvos Marijos – Ligonų sveikatos užtarimu, pakeliančių kelionės sunkumus, pilni vilties. Vaikams tie veidai ir jų išraiška palikdavo nuostabą ir gailestį. Moterys atrodydavo išvargusios, skarelės dengė jų galvas, kai kurios basos, batai surišti raišteliais, permesti per petį, kad pasiektų tikslą, kaip poetas Kazys Inčiūra rašo:

*„Iš nakties bažnyčion moterys
būriais eis,
Prie miestelio kojų apsiaut
susės.“*

Taip – apsiplaus kojas ir batai bus švarūs. Vienoje rankoje ryšulėlis, tikriausiai su maistu ir rūbais, kitoje – rožinis. Eidavo ryžtingai, giedojo

giesmes, meldėsi. Visos giesmės būdavo Šv. Marijos garbei. Mama duodavo visą krepšį obuolių ir aš dalindavau praeiviams.

Prisimenant tas eisenas galvoju, kad tai būdavo žmogaus ko nors prašymas, už ką nors dėkojimas, stiprus tikėjimas, nepalaužiama viltis, pasitikėjimas, kurio Dangus negalėjo negirdėti ir neišklausti.

Negalima pamiršti maldininkų ryžto, siekiant Šiluviškės – Sveikatos Ligonų užtarimo ir malonių.

Būdavo žmonių, kurie eidavo keliais į koplyčią keleliu, atsiskyrusiu nuo pagrindinio kelio, maždaug apie 1 km. Kai kurie keliais lipdavo laiptais į koplyčią. Daugiausia maldininkai eidavo keliais aplink altorių koplyčioje, nes altorius stovi ant akmens, kur Apsireiškimo metu stovėjo Švenčiausioji Mergelė Marija. Eidami bučiuoja akmenį, priliečia rožinius, paveikslėlius ar kitus brangius daiktus. Akmenį bučiavo ir popiežius Jonas Paulius II 1993 metais, kai lankėsi Lietuvoje.

Maldininkai eina keliais apie didįjį altorių Bazilikoje, kur yra stebuklingas Švč. Mergelės Marijos paveikslas, rastas iškastoje skrynioje. Jis atidengiamas pamaldų metu. Keliais einama ir šventoriuje aplink Baziliką.

Nelabai pastebima yra koplyčia dešinėje didžiojo altoriaus pusėje, kur laikoma atkastoji skrynja ir liturginiai rūbai, rasti skrynioje.

Negalima pamiršti Šiluvos atlaidų „pasižmonėjimo“. Neišpasakyto gardumo, aguonom apilpusios „baronkėlės“, suvertos kaip karoliai – užsidedi ant kaklo ir graužk! Keturkampiai meduoliai, vadinami „pipirnikais“ – labai gardūs. Dešros, kopūstai – iš tolo užuodžiami.

Tytuvėnų miestelio centre stovėdavo palapinės, vadinamos „balaganais“, pilnos visokių skanumynų, rožinių, šventų paveikslų, pintų krepšelių, medžio dirbinių, papuošalų, kaspinų ir kitų dalykų.

Iš Tytuvėnų važiuodavo nedaug keleivinių autobusų, į kuriuos būdavo labai sunku patekti. Drąsesni vaikai mėgindavo autobuso gale užsikabinę važiuoti.

Labai įdomu buvo matyti važiuojantį atvirą sunkvežimėlį, kuriame stovėdavo liliputas ir dainuodavo: „Pirkit muilą tik su ženklų 'Auksinė žuvelė'!“ Garsino lietuvišką muilą ir

mėtė mažus muilo gabalėlius, suvyniotus į popierių su auksine žuvele.

Daug keliaudavo į Šiluvą elgetų. Jų kelionė būdavo varginga – pėsčiomis. Tytuvėnuose elgetos prašydavosi nakvynės. Žmonės juos priimdavo ir leisdavo pernaktvoti daržinėse ant šieno, bet su sąlyga: savo pypkes turėdavo palikti šeimininko name, kad nekiltų gaisrų. Ryte gaudavo pavalgyti ir dar kelionei maisto, taip tęsdavo kelionę į Šiluvą. Šiluvoje elgetos sėdėdavo gatvėje, tarp Bazilikos ir Koplyčios, šventoriuje, ant laiptų, giedodavo kiekvienas sau, meldavosi ir prašydavo išmaldos. Žmonės jų gailėjo ir duodavo auką.

Visko būdavo Šiluvoje: maldų, prašymų, padėkų, prekybos ir triukšmo. Tarp Bazilikos ir Koplyčios gatvė būdavo pripildyta palapinių – balaganų, visi reklamavo savo prekes. Po pamaldų prasidėdavo tikras „kermosius“ – apsipirkimas.

Visi girdėjome, skaitėme ir žinojome, kiek reikėjo drąsos ir ryžto švęsti Šilinės komunistų okupacijos laiką.

Lankiau Šiluvą 1975 m. ne atlaidų metu. Buvo nyki tuštuma, užčiauptos net artimųjų lūpos, tyli ir prislėgta Šiluva, bet kantriai laukianti.

Lankiau Šiluvą pradėdant 1991 m. Vėliau keletą kartų dalyvavau eisenose iš Tytuvėnų į Šiluvą atlaidų metu.

Buvo labai džiugu ir įspūdinga. Tytuvėnai tebėra keliauninkų centras. Daug pasikeitimų. Kelias, kuris būdavo purvinas – nutiestas. Per antrąjį pušyną kelias ištiesintas, aiškiai matosi Koplyčios bokštas. Naudojamas garsiakalbis, visi maldininkai meldžiasi kartu. Dvi didelės eisenos ateina iš Tytuvėnų ir Raseinių pusės. Šv. Mišios vyksta lauke, priešais Baziliką, bažnyčioje netilptų. Daug atvykstančių autobusais ir privačiomis mašinomis.

Keičiasi laikai. Viskas keičiasi. Tik nesikeičia užrašas ant koplyčios: „Sveikata ligonių“.

Nesikeičia meilė, tikėjimas, viltis, padėka, prašymai Šv. Šiluvos Marijai.

Nesikeičia pasitikėjimas ir garbinimas Šv. Šiluvos Mergelės Marijos tų, kurie esame patyrę prašyti malonių ir sveikatos ligoje.

Tegul visų širdis ir meilė visi keliai veda į 400 metų Apreiškimo Jubiliejų Šiluvoje.

Eisena į Šiluvą iš Tytuvėnų.

Tais laikais gyvenimas Lietuvoje buvo ne blogesnis kaip visame pasaulyje

ALGIS VIRVYTIS

Jogaila vedė Jadvygą, kodėl – tik jis vienas žinojo, patikimų žinių nėra, tik įvairūs raštai. Lenkai labai skubėjo kuo greičiau sulenkinti Jogailą, kartu ir visą Lietuvą. Nenuilstamai dirbdami su lenkišku įžūlumu – jei lenko neįsileidi per duris, jis lips per langą, jei per langą neišlips, lįs per kaminą, o jei ir čia nepasiseks – vėl ateis prie durų belstis nešinas „dovana“ (kyšiu), kol įkyrės, ir galų gale sutiks išklaudyti lenką.

Lenkams sekėsi sulenkinti Jogailą ir daugelį jo artimųjų. Lenkinimas nesibaigė su Jogaila, lenkų agentai, net dvasininkai skverbėsi į visą Lietuvą, tikino lietuvius ir visus, kas jais tikėjo, kad Dievas tikrai yra lenkas, kad Dievas supranta tik lenkiškai, todėl melstis į Dievą, kad išklausytų, reikia melstis lenkiškai... Į Žemaitiją toli lenkai neįsiveržė, buvo labai užimti lenkindami Suvalkus, Vilniaus kraštą ir kitas Lietuvos žemes.

Sulenkinti bajorai Lietuvai labai daug pakenkė. Likę lietuviais, nesulenkę bajorai ugdė lietuviškumą, siuntė savo jaunimą į užsienius studijuoti, patys vykdavo į Vokietiją, į Leipcigo muges ir t. t. parveždami Lietuvon naujoviškų įrankių, augalų sėklų, pagerinimų žemei apdirbti, mokslų ir t. t.

Tuo tarpu ūkininkai, žemdirbiai, darbininkai tokiu pat greičiu netobulėjo, naujo jie mokėsi iš bajorų. Gyvenimui gerėjant, augo ir tautiškumas, susipratimas, kad Lietuva yra Lietuva, ne Lenkija, ne Rusija ar kita kokia valstybė.

Tik bajorai ir turtingi ūkininkai galėjo vežti uždraustas knygas iš prūsų į Lietuvą, nes kasdienis ūkininkas, darbininkas buvo neraštingas, neturėjo pinigų kelionei į prūsus, net nežinojo, kur jie yra.

Lietuvoje tautiškumo supratimui augant, augo ir noras išsilaivinti iš Rusijos caro vergijos. Bajorai per susitikimus ruošė sukilimų planus. Sukilimų kurstytojai, vadai ir dalyviai buvo bajorai ar bajorų kilmės, o prie to garbingai ginkluota dalgiais prisidėjo ir Lietuvos liaudis, vadinama dalgininkais, nes neturėjo šaunamųjų ginklų.

Rusijos caro valdžia labai nekenė ir persekiojo bajorus bei jų artimuosius: trėmė, kalino, korė, atėmė dvarus apgyvendindavo iš Rusijos atvež-

tais patikimais rusais stačiatikiais, dvasininkais popais, kurie lietuvius rusina. Dar ir šiandien yra likusių tokių kaimų.

Siekdama pakenkti bajorų garbei ir autoritetui caro propaganda visokiais būdais niekindavo bajorus. Ta carinė propaganda išliko kai kurių lietuvių atmintyje iki stalininės okupacijos, o Stalinui okupavus Lietuvą, bajorų niekinimą tęsė komunistai, vadino juos buožėmis, žmonių išnaudotojais ir t. t. Areštai, kalinimai, tremtys, turto nusavinimas tęsėsi per visą okupacijos laiką. Net šiandien, praėjus 18 metų po Nepriklausomybės atgavimo, galiu drąsiai sakyti, kad beveik visas Lietuvos jaunimas bajorus ir buožes laiko nusikaltėliais prieš liaudį, liaudies išnaudotojais ir t. t., todėl reikėjo juos bausti, tremti. Nuostabu, kad yra vyresnio amžiaus žmonių, kurie tiki caro ir Stalino propaganda – bajorai, dvarininkai, buožės nieko verti, jie išnaudotojai, skriaudikai ir pan.

Net ir šiandien yra blogų „bajorų“ darbdavių. Milžiniškose gamylose darbininkus nuo išnaudojimo apsaugo darbininkų unijos. Tai labai brangiai kainuoja perkančiam unijos darbininkų gamintą prekę. Mažose įmonėse smulkūs darbdaviai dažnai išnaudoja samdinius.

Labai skaudu matyti ir žinoti apie mūsų apsileidimą, nenorą auklėti jaunimą tautiškumo gairėmis. Kodėl mūsų jaunimas dar ir šiandien yra persiėmęs komunistinės, prieš-tautinės propagandos dvasia?

Mūsų garbinga Lietuvos istorija turėtų būti dėstoma vaikams nuo labai jauno amžiaus vaikų darželiuose. Tėvai, žinantys garbingą Lietuvos istoriją, turėtų įdiegti savo jaunimui nuo labai jaunų dienų pasakų pavidalų meilę Lietuvai. Bet ar yra tinkamų knygų tėvams ir auklėtojams? Ar yra tinkamų istorijos vadovėlių mokyklinio amžiaus, pirmo skyriaus vaikams? Kodėl nėra? Kas atsakingas? O kas skaudžiausia – Lietuvos jaunimas pradeda mokytis apie Lietuvą tik 7 klasėje, kur trumpai ir labai klaidingai parašyta – lietuviai atkeliavo iš kažkur ir susimaišė.

Kol mūsų vadai nesupras tautinio auklėjimo reikšmės, tol mūsų tautai truks tautiškumo, meilės ir garbės mūsų brangiai Lietuvai. Priešai to labai nori – Lietuva be lietuvių.

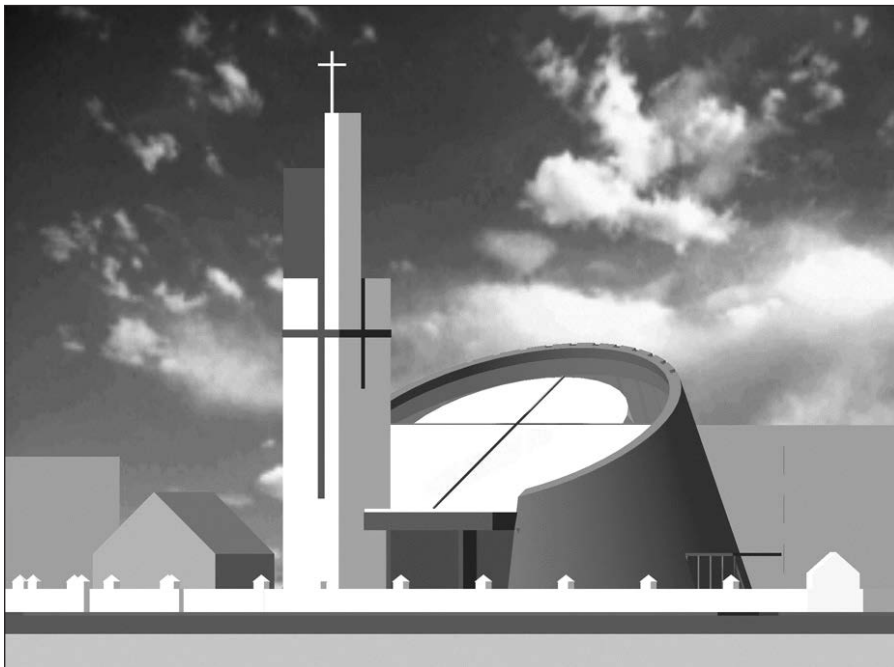
ARGI MES TIK VARLĖ PRIEŠ RUSIJOS DALGĮ?

Atkelta iš 3 psl. būti simbolinis, jis turi būti tikras, kad niekam nesinorėtų mūsų pulti. Tada bus taika. Kaip, pvz., niekam nesinori pulti Izraelio, – ir pirmiausia dėl to, kad visa visuomenė pasiruošusi ginti šalį. Jeigu izraelietė sužino, kad vaikas netarnavo kariuomenėje, net negalvoja už jo tekėti. Tai gėda. Yra vidinės moralinės taisyklės – negarbinga vengti karinės gynybos.

Jeigu mes sudėjė rankas lauksime, juoksimės iš savęs, kad neturime šiuolaikinės technikos, ir galvosime, kad vis tiek neapsiginsime (kaip pasakė vienas parlamentaras Seimo Europos reikalų komiteto posėdyje: ko mes šokinėjame kaip varlė

prieš dalgį!), kils klausimas: ar esame verti turėti savo valstybę? Rinkėjai be ekonominių klausimų kiekvieną dieną turi klausti: ko mūsų derybininkai sugebėjo pasiekti, kad didžiosios pasaulio valstybės užmirštų frazę, jog Baltijos šalys yra sunkiai ginamas kampas. Turi būti pasiektas visų nu-siteikimas, kad mes galim apginti Lietuvą, kad mūsų diplomatija pajėgi pasiekti, jog Lietuvoje, kaip ir Lenkijoje, būtų išdėstytos tokios gynybos technologijos, kad Lietuvos niekas nedrįstų pulti, o mūsų žmonės norėtų ginti Tėvynę.

Kalbėjosi
Audronė V. Škiudaitė

Taip atrodys naujoji Alvito bažnyčia.

Naujienos iš Alvito

Džiaugiuosi, kad galiu skaityti jūsų leidžiamą laikraštį Lietuvoje. Jau ne pirmi metai gaunu leidinį „Draugas“ dėka Onutės Šulaitienės iš Cicero. Noriu Jums padėkoti, už jūsų didelį darbą.

Noriu per Jus padėkoti visiems, kurie parodo dėmesį ir suteikia pagalbą Alvito Šv. Kazimiero namuose globojamiems vaikams ir jaunimui. Rėmėjų dėka galime vasaros metu rengti jaunimui stovyklas ir

kitą su jaunimu veiklą (kapų tvarkymą, senelių lankymą ir t. t.).

Jau rašėte, kad Alvite tikinčiųjų prašymu ir vysk. Rimanto Norvilos dekretu statoma nauja bažnyčia. Taip pat nuoširdžiai dėkoju jau parėmusiems ir tiems, kurie dar prisidės. Jau turime naujosios bažnyčios projektą. Te Dievas laimina Jūsų darbus.

Kun. Vytautas Kajokas

Šv. Kazimiero namų globotiniai.

Baltosios pirštinės: oficialioji ir neoficialioji diplomatija Kaune 1918–1940 metais

Oficialioji diplomatų veikla – tarpvalstybinės sutartys, nuotraukos iš kredencialų įteikimo ceremonijų, oficialių pareigūnų susitikimų, valstybinių švenčių atspindėta istorinėje Prezidentūroje Kaune penktadienį, rugsėjo 5 d., atidarytoje parodoje „Baltosios pirštinės: oficialioji ir neoficialioji diplomatija Kaune 1918–1940 metais“.

2008 metų rugsėjo 5 dieną sukako 110 metų, kai gimė Lietuvos diplomatijos šefu tituluojamas Stasys Lozoraitis (1898–1983). Taip pat šiemet sukanka 90 metų nuo 1918 metų vasario 16 dienos Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo.

Dvi istorinės prezidentūros salės bus skirtos Lietuvos diplomatiniam korpusui užsienyje, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos veiklai 1918–1940 metais ir Lietuvos diplomatijos šefui Stasiui Lozoraičiui.

Parodoje taip pat eksponuojamos nuotraukos iš aukštųjų pareigūnų neoficialių susitikimų pobūviuose, me-

džioklėje, šaržai, spaudiniai su anekdotais, įdomesni pasakojimai apie neformalius nutikimus.

Paroda veikia nuo rugsėjo 5 iki 2009 metų liepos 5 dienos. Ją galima aplankyti kasdien, išskyrus pirmadienį, nuo 11 val. iki 5 val. p. p.

90-ties metų sukaktį šiemet švenčia ir Lietuvos užsienio reikalų ministerija, įkurta 1918 metų lapkričio 11 dieną. Šia proga lapkričio mėnesį Užsienio reikalų ministerijoje bus rengiama Lietuvos diplomatijos istorijos paroda, kurioje bus eksponuojama istorinė medžiaga, susijusi su Lietuvos diplomatijos ištakomis, diplomatinėmis pastangomis atkuriant valstybingumą XIX a., Lietuvos diplomatija tarpukario ir naujausių laikų laikotarpiu. Parodoje bus eksponuojamos nuotraukos, dokumentai, spauda, diplomatiniai atstovybių iš-kabos, antspaudai, kiti asmeniniai diplomatų ir ambasadų daiktai.

alfa.lt

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Apie moralinę ekologiją

Daug kalbama ir rašoma apie aplinkos taršos pavojus, apie klimato atšilimo grėsmes. Perspėjama, jog nekeičiant savo vartojimo įpročių, santykio su aplinka, ekologinės nelaimės taps neišvengiamos. Įsitvirtinusių elgesio įpročius keisti nėra paprasta, tačiau, regis, tam tikrų pokyčių esama, didėja ir aplinkosauginis sąstingumas, supratimas, kad griauančios veiksmos neišvengiamai sukels nepageidaujamų padarinių.

Tačiau yra ir kitokio pobūdžio tarša, ne mažiau pavojinga už gamtos niokojimą – dorovinė tarša. Turiu galvoje pyktį, melą, neapykantą, kuriuo užteršiamas kasdienybė. Deja, kaip žmogus, kuris pripranta gyventi gamyklų ir automobilių pašonėje ir nebejaucia, jog kvėpuoja užterštu oru, taip ir mes pripratome gyventi visuomenėje, kurios vertybių sistema sutrupėjusi, dorovinės taisyklės sužalotos. Blogiausia, kad moralinė tarša taip sparčiai didėja, jog vis aiškiau galima įžvelgti savigriovą ir neviltį. Kita problema, jei pamažu suvokiame, kad numestas plastikinis maišelis užteršia aplinką daugeliui metų, kad būtina mažinti anglies dvideginio išmetimą į atmosferą, apriboti tas pramonės šakas, kurios prisideda prie visuotinio atšilimo, tai, deja, pernelyg retai susimąstome, jog kiekvienas pykčio protrūkis, melas, išdavystė, pagaliau – pažado neištesėjimas turi ilgalaikių padarinių. Didelės pajėgos mestos, siekiant sustabdyti „karą keliuose“. Tačiau akivaizdu, jog sumaištis ir savigriova, kurią rodo vairuotojų elgesys, mūsų visų santykiai keliuose – tai bendros dorovinės sumaišties išdava. Jei į kasdienį gyvenimą žiūrime kaip į negailestingą kovą, kurioje visos priemonės geros, kad įveiktume kitus, įsitvirtintume per kitų galvas, tai natūralu, jog taip elgiamės ir atsisėdę prie automobilio vairo.

Nerimaujame, kad mokyklose daugėja smurto, jog mokiniai nepaiso mokytojų, elgiasi įžūliai, nesuvokia, kas yra pagarba vyresniam žmogui. Tačiau vaikai elgesio įpročių visada mokosi ne iš moralizuojančių vadovėlių, bet iš to, kaip elgiasi tėvai ir jų didvyriai. Taigi, ar sugebame pagarbiai bendrauti vieni su kitais, su savo tėvais? Ar mes patys sugebame pripažinti kitų žmonių autoritetą? Kitas dalykas – įsižiūrėjime į „populiarus“ šių dienų didvyrius, visą „žvaigždžių“ repertuarą, kurį siūlo televizijos programos. Kokius žygdarbius atlieka šie didvyriai, kokiomis savybėmis išsiskiria? Deja, tikrai ne protu, pagarba ir pakanta kitam, vertybiniu stuburu. Įnoringumas, lydimas nenorminės leksikos, yra svar-

biausias televizijos „žvaigždutės“ bruožas. Dauguma vaikų šiandien nori būti panašūs būtent į šias „žvaigždutes“, o ne, pavyzdžiui, į Lietuvos šventąjį Kazimierą, drąsų diplomata Stasį Lozoraitį ar kurį nors laisvės kovotoją. Beje, o į kokius didvyrius žvalgomės patys?

Seimas patvirtino daug ginčų sukėlusią Valstybinę šeimos koncepciją. Tai svarbus žingsnis moralinės ekologijos kryptimi. Tačiau didžiausia problema ta, jog ir po darnios šeimos regimybės labai dažnai slepiasi neapykanta ir nesusikalbėjimas. Įstatymai gali padėti kurti saugesnę visuomenę, tačiau patys savaime jos neužtikrina. Šeima moralinės taršos sąlygomis labai dažnai virsta karikatūra, kurioje nebelieka vietos dėmesingumui, kantrybei, atlaidumui, pagaliau – ištikimybei prisiimtiems įsipareigojimams. Tai nenuvertina tokių dokumentų kaip Valstybinę šeimos koncepcija svarbos, tačiau derėtų prisiminti, kad santuoka, šeima tėra tarpusavio santykių brandinimo ir gilimo galimybė, o ne panacėja nuo visų bėdų.

Neįtikinamai skamba ir daugybė gausiai finansuojamų lygybės ir pakantumo skatinimo programų. Tvirtai tikiu, kad tikrasis pakantumo pagrindas – tai ne kokie nors tarptautiniai nurodymai, lygybės ideologija, bet artimo meilė ir pagarba žmogaus orumui. Na, o pastarosios paprasčiausiai neįmanomos tol, kol patys nepasijusime orios būtybės ir kiekvienu apsisprendimu stengsimės šį orumą išsaugoti. Jei patys žvelgiame į save tik kaip į įgeidžių kūrimo ir jų tenkinimo mechanizmą, tai vargu ar sugebėsime priimti ir kitus žmones kaip orias būtybes, o ne vien žaliavą mūsų poreikiams tenkinti.

Būti beatodairišku vartotoju, negalvojant apie savo elgesio padarinius aplinkai, paprasčiau, nei ieškoti būdų, kaip gerinti ekologinę padėtį, ugdyti socialiai atsakingo elgesio įgūdžius. Tačiau vis daugiau žmonių suvokia, jog verta apriboti savo įgeidžius, kad apskritai būtų galima kalbėti apie ateitį, idant išvengtume ekologinės nelaimės. Viliuosi, kad palaipsniui suvoksime, jog ir moralinė tarša priklauso nuo kiekvieno iš mūsų apsisprendimo, ji neišvengiamai veda prie savigriovos, tikrai ne mažiau baisios nei ta, apie kurią perspėja aplinkosaugininkai. Gal tada tokios akcijos kaip „Darom 2008“ persikels ir į mūsų tarpusavio santykių gydydymo sritį? Nors nemanau, kad čia reikalingos specialios akcijos, reikia tik pradėti čia ir dabar ir daryti.

Airijos lietuviai leidžia naują žurnalą emigrantams

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Delfi.lt) – Lietuvos informacijos mainų centras (LITHC) Airijoje pradėjo leisti pirmą nemokamą žurnalą emigrantams „LITH“. Kas dvi savaites leidžiamas žurnalas lietuviams, gyvenantiems ne tik Airijoje, pateiks šviežiausias naujienas iš Lietuvos, Airijos bei pasaulio, pokalbius su įdomiais ir svar-

„LITH“ leidžiamas Airijoje, jame patrauklių straipsnių ir naudingos informacijos ras bet kuriame pasaulio kampelyje gyvenantys lietuviai. Žurnalas skirtas smalsiems ir mėgstantiems stilingus leidinius skaitytojams“, – teigia LITHC rinkodaros vadybininkė Laura G. Down.

Leidinyje yra savaitas tuo, jog spausdinamas iš dviejų pusių – skaitytojas pasijus rankose vienu metu laikantis du žurnalus. Leidinyje susipynę du stiliai ir dvejopo pobūdžio informacija patenkins kiekvieno skaitytojo skonį ir poreikius. Vienoje žurnalo dalyje bus pateikiamos naujienos ir svarbi socialinė informacija, kitose – pramogos, kultūros renginiai.

Leidinyje nuo rugsėjo 5 d. yra platinamas visoje Airijoje: lietuviško maisto parduotuvėse, lituanistinėse mokyklose ir kitose lietuvių susibūrimo vietose. Žurnalas ilgainiui bus platinamas ne tik Airijoje, bet ir kitose gausiai lietuvių gyvenamose šalyse. Šiuo metu elektroninį leidinio variantą kiekvienas gali pasklaidyti naujame LITHC tinklalapyje www.lithinfo.com.

Lietuvos informacijos mainų centras LITHC (Lithuanian Information Trading Hub) – organizacinė struktūra, perduodanti informaciją įvairiomis šiuolaikinėmis ryšių priemonėmis. LITHC pirminis tikslas – lietuvių kalba platinant Airijos valstybinių bei privačių įstaigų informaciją ginti Airijoje gyvenančių lietuvių teises ir užtikrinti jų gyvenimo kokybę, o teikiant informaciją apie Lietuvą – stiprinti užsienyje gyvenančių tautiečių ryšius su Tėvyne.

Žurnalas „LITH“.

LITH nuotr.

biais žmonėmis, kvies ilsėtis ir keliauti, skatins saviraišką, spausdins skaitytojų kūrybą bei nuotraukas. Jame bus aprašomos bendruomenės naujienos, išeivių gyvenimas, pateikiami profesionalų patarimai rūpimais klausimais.

„Tai informatyvus leidinyje svetur gyvenantiems lietuviams. Nors

Tadžikijoje aplankytos lietuvių tremties vietos

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Lietuvians.com) – Rugsėjo pabaigoje buvo surengta ekspedicija į lietuvių tremties vietas Tadžikijoje.

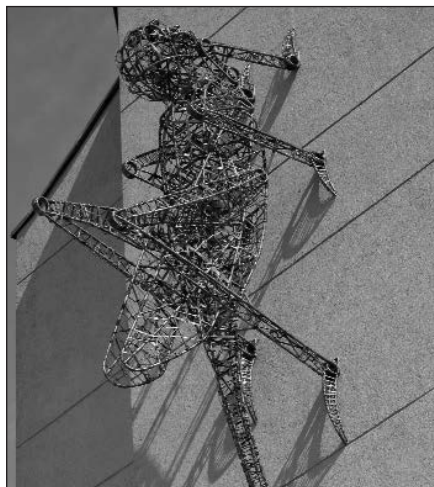
Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) Urbanistikos katedros vedėjas Algis Vyšniūnas, VGTU Urbanistikos katedros Urbanistinės analizės mokslo laboratorijos architektas Rolandas Šarapajevs ir Lietuvos ambasados Kazachstane atstovai lankėsi Dušanbėje ir šalies pietuose esančioje Chatlono srityje, į kurią 1945–1953 m. buvo ištremta keletas tūkstančių Lietuvos piliečių.

Srities centre Kurgan Tiubės mieste ekspedicijos dalyviai apžiūrėjo krikščioniškas kapines ir palaidojimo

vietas kitose miesto apylinkėse, jose surado lietuvių tremtinių kapus.

Ekspedicijos dalyviai nustatė, kad dauguma tremtinių laidojimo vietų nyksta, kapų paminklų užrašai rūdija, tinkamos jų priežiūros trūksta arba jos iš viso nėra. Jie pasiūlė Kurgan Tiubės krikščioniškose kapinėse gerai matomoje vietoje pastatyti bendrą atkapinį paminklą lietuvių tremtiniais.

Lietuvos atstovai taip pat dalyvavo Dušanbės miesto katalikų bažnyčioje vykusiose pamaldose. Po jų susitiko su čia gyvenančiais lietuviams ir aptarė Tadžikijos lietuviams svarbius klausimus.

Skulptūra „Žiogas“.

ELTOS nuotr.

Penktadienį Vilniuje, ant Konstitucijos pr. pastato sienos, buvo nutupdytas milžiniškas metalinis žiogas. Tai naujausias menininko Algio Griškevičiaus kūrinys ir pirmasis, tapęs miesto puošybos detale.

Kaip sakė pats dailininkas, kadaise, iš vielų padaręs nedidelę žiogo skulptūrą, suprato, kad ją būtina padaryti didelę ir užkelti ant kokio nors namo sienos. Milžiniška – 6 metrų ilgio, kojų aukštis – 2,5 metro – žiogo skulptūra papuoš ir naktinį miestą, nes sutemus „Žiogas“ bus apšviečiamas. Tikimasi, kad skulptūrą turėtų matyti net ir besileidžiančių vakarinių lėktuvų reisų keleiviai.

Elta

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Jungtinės Tautos nagrinėja Gruzijos ieškinį Rusijai

Gruzija kaltina Rusiją teisių pažeidimais.

News Bridgepix nuotr.

Haga, rugsėjo 8 d. (AFP/BNS) – Jungtinių Tautų (JT) Tarptautinis teisingumo teismas (TTT) Hagoje pradėjo nagrinėti skubų Gruzijos ieškinį, kuriuo siekiama nutraukti įtariamą etninį valymą per Tbilisio ir Maskvos konfliktą dėl atsiskyrusių Gruzijos regionų Pietų Osetijos ir Abchazijos.

„Bylos esmė – gruzinų ir kitų tautinių mažumų etniniai valymai Gruzijos teritorijoje, – sakė Gruzijos teisinis patarėjas James Crawford, kuris pateikė šios šalies ieškinį TTT Hagoje. – Tai nesusiję su ginču, kuris išsivystė šių metų rugpjūtį.”

„Etniniai gruzinai buvo persekiojami ir priverstinai iškeldinami iš šių regionų. Jiems taip pat ilgiau nei dešimtmetį buvo atimta teisė sugrįžti. Buvo deginami namai, žudomi civiliai gyventojai, grobiamas turtas. 10 proc. Gruzijos gyventojų (kurių iš viso yra 4,5 mln.) šiuo metu tapę tremtiniais savo pačių šalyje”, – pridūrė JAV teisininkas. Pasak J. Crawford, per praėjusį mėnesį į Gruzijos viduje pabėgėliais tapusių asmenų sąrašą įtraukta 150 tūkšt. žmonių.

Gruzija, kuri kaltina Rusiją tei-

sių pažeidimais, prašo TTT nurodyti skubiai imtis apsaugos priemonių, priversti Rusiją liautis terorizavus gruzinus ir leisti sugrįžti pabėgėliams, kurie turėjo išvykti iš rusų užimtų rajonų. Teismas per 3 dienas išklausys šios bylos argumentų.

Savo ieškinyje Gruzija nurodo, kad Rusija ėmė kontroliuoti Pietų Osetiją, Abchaziją ir gretimus rajonus Gruzijos teritorijoje, o tose srityse gyvenantys gruzinai patyrė fizinį smurtą, dėl kurio jie buvo priversti masiškai trauktis. Rusija į šiuos kaltinimus kol kas neatsakė.

Gruzija į Tarptautinį Teisingumo Teismą, kuris yra aukščiausia JT teisinė įstaiga ir sprendžia ginčus tarp valstybių, dėl Rusijos kreipėsi rugpjūčio 12 d., kaltindama Maskvą 1965 m. Tarptautinės konvencijos dėl visų rasinio diskriminavimo formų panaikinimo (CERD) pažeidimais.

Teismo sprendimui dėl to, ar svarstyti šią bylą, gali prireikti ne vieno mėnesio, todėl Gruzija po dviejų dienų pateikė kitą prašymą taikyti laikinas apsaugos priemonės. Sprendimas dėl šio klausimo turėtų būti priimtas per kelias savaites.

Europos Sąjunga ketina padrasinti Ukrainą

Bruselis, rugsėjo 8 d. („Reuters”/BNS) – Europos Sąjunga (ES) Prancūzijoje vykstančiame viršūnių susitikime ketina suteikti Ukrainai vilčių dėl glaudesnių ryšių ir numato vizų režimo sušvelninimo, tačiau nepriims jokių konkrečių įsipareigojimų dėl būsimos šalies narystės Bendrijoje.

Nors nerimaujama, kad Maskva gali mėginti susilpninti Vakarų šalių įtaką Ukrainoje, kuri aktyviai palaiškė Gruziją pastarojo meto konflikte su Rusija, daugelis ES šalių vengia įsipareigoti Kijevui dėl narystės Bendrijoje. Pagrindinės tokio šaltumo priežastys – mažėjantis tolimesnės ES plėtros planų populiarumas, Ukrainoje lėtai vykstančios pertvaros ir nenoras dar labiau bloginti santykius su Maskva.

Šiuos nuogastavimus dar labiau sustiprino užsitiesusi Ukrainos politinė krizė, kuri dar labiau paaštrėjo praėjusią savaitę žlugus netvirtai prezidento Viktor Juščenka ir premjerės Julija Tymošenko sąjungai.

Antradienį Prancūzijos Eviano kurorte antradienį susitinkantys 27 ES šalių vadovai ketina pagaliau pasiūlyti palaipsniui glaudinti santykius su Ukraina, per kurią eina svarbiausi energetinių žaliavų tiekimo keliai ir kuri ilgalaikėje Bendrijos strategijoje laikoma gyvybiškai svarbia partnere.

ES viršūnių rezoliucijoje sakoma, jog „laipsniškas Ukrainos suartėjimas su ES politikos, ekonomikos ir teisės srityse prisidės prie tolimesnės ES ir Ukrainos santykių pažangos”.

EUROPA

ROMA

JAV viceprezidentas Dick Cheney atvyko į Romą deryboms su Italijos prezidentu ir ministru pirminku, siekdamas gauti paramą tarp JAV sąjungininkų Europoje griežtesnei nuostatai Rusijos atžvilgiu po šios rugpjūtį įvykdyto penkių dienų karo prieš Gruziją. „Tai ne tik JAV problema, visa Europa yra gyvybiškai suinteresuota tuo, kaip tai sutvarkyti, ir ar šios nepriklausomos valstybės liks ar neliks laisvomis ir nepriklausomomis valstybėmis, – sakė pareigūnas. – Manau, kad tai bus išspręsta. Rezoliucija, priimta Bukarešto viršūnių susitikime, kurioje sakoma, kad Gruzija ir Ukraina taps NATO narėmis, atspindi daugumos NATO narių požiūrį.”

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka mano, jog rugpjūčio įvykiai Kaukaze parodė, kad tikslinga jo principinga nuostata išsaugoti Baltarusijos savarankiškumą sąjunginių santykių su Rusija požiūriu. „Atsižvelgiant į įvykius Kaukaze manyti, kodėl Baltarusijos nebuvo galima įtraukti į Rusijos sudėtį”, – sakė A. Lukašenka spaudos konferencijoje Rusijos regioninei žiniasklaidai Minske. „Priešingu atveju Rusija prarastų sąjungininkę”, – pažymėjo A. Lukašenka, primindamas pareikštą paramą Rusijos veiksams dėl Pietų Osetijos ir Abchazijos. Baltarusijos prezidentas neatmetė galimybės, kad bus pataisyta Sąjunginė valstybės kūrimo sutartis.

RUSIJA

MASKVA

JAV prezidento administracija remia NASA siekį tęsti bendradarbiavimą su Rusija kosmoso srityje, pareiškė NASA vadovas Michael Griffin. JAV prezidento administracijos politinis kursas numato nutraukti daugartinio naudojimo erdvėlaivių skrydžius 2010 m. ir pirkti iš

Rusijos astronautų gabenimo paslaugas tol, kol bus atiduoti naudoti erdvėlaivis „Orion” ir raketa-nešėja „Ares”, sakoma M. Griffin pareiškime, paskelbtame NASA tinklalapyje ir Rusijos kosmoso agentūros tinklalapyje. Anksčiau NASA vadovas pareiškė abejonę, kad JAV Kongresas po įvykių Gruzijoje tęs derybas su Rusija dėl vietų pirkimo Rusijos kosminiuose laivuose „Sojuz” Amerikos astronautams.

AZIJA

MIRANŠACHAS

Viename Pakistano genčių regiono kaime mažiausiai 14 žmonių žuvo per pirmadienį surengtą, kaip įtariama, JAV nepilotuojamųjų lėktuvų raketų puolimą. Kaip praneša naujienų agentūra AFP, Šiaurės Vaziristano kaime, esančiame netoli sienos su Afganistanu, iš nepilotuojamųjų lėktuvų buvo paleistos kelios raketos, kurios pataikė į namą, esantį šalia islamiškosios mokyklos. Tai jau ketvirtasis per pastarąją savaitę surengtas panašus smūgis neramiame genčių regione.

JAV

MIAMI

Viesulas „Ike”, kuris Kubos šiaurės rytų krantus užgriuvo sustiprėjęs iki 3-osios kategorijos, pirmadienį susilpnėjo ir tapo 2-osios kategorijos audra, pranešė JAV Nacionalinis viesulų centras. Pasak meteorologų, slinkdamas virš Kubos „Ike” gali susilpnėti iki 1-osios kategorijos. Tačiau artėdamas prie Meksikos įlankos „Ike” gali vėl įgauti jėgų ir tapti pavojingu 3-sios kategorijos viesulu.

KANADA

OTAVA

Kanados premjeras Stephen Harper sekmadienį paskelbė, jog šalyje bus rengiami pirmalaikiai parlamento rinkimai – tretieji per kiek daugiau nei ketverius metus. Numatoma rinkimų data – spalio 14 d. S. Harper nuo 2006 m. sausio vadovauja konservatyvios pakraipos mažumos vyriausybei, kuri tapo ilgiausiai išsilaikiusia mažumos vyriausybe šalies istorijoje.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

XXIII eilinis sekmadienis

O Jėzus atsisukęs subarė Petrą: „Eik šalin, šėtone! Tu man papiktinimas, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis”/Mt 16, 23/

Nesekime šiuo pasauliu (Kun. Rytis Gurkšnys, SJ)

Jei norėsime gyvenime sukurti didingus ir nuostabius dalykus, susidursime su šio pasaulio pasipriešinimu ir pasmerkimu. Tačiau neprivalome patraukti į savo pusę visų tų, kurie mus kritikuoja ar bando atkalbėti nuo mūsų didelių siekių ir didingų planų. Nebūtina su jais ginčytis ir įrodinėti, kad jie neteisūs. Panašiai kaip ir Jėzus, turime pasitraukti nuo tokių žmonių ir visą savo laiką ir energiją skirti tam, ką Dievas mums įdėjo į širdį. Neleiskime, kad kritikai ir pralaimėtojai išblaškytų mus ir atitrauktų mūsų dėmesį nuo mums skirtos misijos ir pašaukimo. Daugelis iš jų patys patyrė daug kritikos ir atkalbinėjimų savo gyvenime iš kitų žmonių. Jie nebesitiki, kad dar kažkas nuostabaus, naujo, gražaus ir didingo yra įmanoma. Neleiskime, kad tokių žmonių mintys griautų ir mūsų mąstyseną, tikėjimą ir siekius.

Žinome, kad viščiukai, varnai ir net vanagai negali išgyventi tokiaame aukštyje, kuriame gyvena ir sklendo ereliai. Kartais ereliai sutinkami net 10 kilometrų aukštyje, kuriame skraido didieji lėktuvai. Kartais vanagai sugeba gana aukštai pakilti ir pulti erelius bei kovoti su jais. Taip pat kai kurie varnai sekioja paskui erelius gana dideliame aukštyje karkšdami, erzindami juos ir trukdydam. Kaip atsiliepia erelis? Jis nepradeda kovoti su varnais, nebando jų vaikyti ir medžioti. Jis nešvaisto savo energijos be reikalo. Jis elgiasi išmintingai. Jis kyla vis aukšty, nes žino, kad varnai negali ten išgyventi. Jis išskleidžia savo sparnus ir tam tikrų oro srovių padedamas kyla aukšty, ten, kur nebėra jį erzinančių varnų.

Esame pašaukti gyvenime kilti aukšty ir sklandyti kaip ereliai. Esame gimę didingiems dalykams. Tačiau aplink mus visada bus keli įkyrūs „varnai”, kurie mus persekios ir kranksės savo kritiką aplinkui. Visada sutiksime ir tų, kurie kaip bailūs viščiukai įkyriai cypsės atitraukdami mus nuo drąšių svajonių. Savo kelyje sutiksime ir tų, kurie tartum vanagai, bandys kovoti su mumis ir tempti mus žemyn. Visi jie norės atitraukti mūsų dėmesį nuo mums skirtos misijos ir tikslų. Jie atkalbinės mus nuo mūsų siekių ir svajonių. Kai kurie iš mūsų sutin-

kame nemažai tų „varnų” savo gyvenime. Kartais ištisi jų būriai susikaupia aplinkui. Visada bus žmonių, kurie mus apkalbės, slapta pasakos kitiems nebūtus dalykus apie mus. Paveldo ir baimės vedami, jie perdėtai pasakos apie mūsų klaidas. Bandydami jiems prieštarauti, kovoti ar ginčytis su jais, pamirštame, kad esame pašaukti būti ereliais. Turime nesiblaškyti, palikti juos ir kilti aukšty, siekdami dar labiau gyventi tą gyvenimą, kuriam esame sukurti.

Thomas Edison buvo kritikuojamas dėl savo siekio sukurti elektros lemputę. Jo kolegos šaipėsi iš jo, kai jo išradimas nepavyko šimtus kartų. Daugelis kitų irgi bandė sunaikinti jo didelę svajonę. Vienas žurnalistas aplankęs Edison, jo gyvenimo pabaigoje, paklausė: „Ką jūs galėtumėte pasakyti dabar apie visus tuos kritikus, kuriuos sutikote savo gyvenime?” Išradėjas nieko neatsakė, nuėjo prie jungiklio ir įjungė elektros lemputę, kuri nušvietė kambarį.

Kai pradedame naują projektą, naują verslą, kai perkame naują automobilį, naują namą, visada net ir šeimoje ar bendruomenėje sutiksime prieštaraujančiųjų. Vieni pavydės mums, kiti bijos staigmenų ir nesėkmės. Jie sakys: „Taip niekas anksčiau nedarė. Tai neatitinka mūsų tradicijos. Mes nesame įpratę taip daryti. Geriau pasilikime prie senų dalykų. Gal jie jau ir nebeveikia, bet taip visiems bus ramiau ir patogiau gyventi.” Nesitikėkime, kad kiekvienas mus supras. Juk tik mes žinome tai, ką Dievas mums kalba širdyje. Kartais patirsime net ir atstūmimą. Nusikratykime kitų kritiką, atkalbėjimus, baimę ir pavydą. Taip darė Jėzus, kai jo mokinys Petras bandė jį atkalbėti nuo didelių, neįprastų ir drąšių siekių.

Neseniai skaičiau apie jauną vyrą, kuris užaugo mažame miestelyje. Jo kiti broliai ir seserys pasiliko dirbti ir gyventi su savo šeimomis savame miestelyje. Jis buvo jauniausias šeimoje. Jis jautė, kad norėtų gyvenime nuveikti kažką didingo. Jis ilgai svarstė, ką daryti. Jis mylėjo savo šeimą, savo draugus, savo miestą. Jam buvo siūlomas darbas didmiestyje už kelių šimtų kilometrų. Tai buvo darbas apie kurį jis jau seniai svajojo. Tačiau jo šeimos nariai bandė jį atkalbinėti, sakydami: „Kur tu surasi ką nors geriau negu mūsų mieste? Mes visi būtume seniai iš čia išvažiuavę, jei būtume radę, ką nors geriau? Ar tu manai, kad esi protingesnis ar talentingesnis, negu mes? Gali rasti pakankamai darbų ir mūsų mieste pagal savo sugebėjimus? Kodėl tu nori palikti savo tėvus ir gimtąjį miestą?” Tai buvo jo mylimiausi ir artimiausi žmonės, kurie nesuprato jo ir atkalbinėjo jį nuo savo svajonės.

Tačiau jis jautė, jog turi pasilikti ramus kaip erelis ir kilti aukšty. Jis žinojo, kad ne kiekvienas jį supras, ne kiekvienas jį padrąsins ir parems. Jis

SPORTAS

LIETUVOJE ŽAIDĘ JAUNIEJI BEISBOLININKAI IŠ JAV

Utenoje vykusiame beisbolo turnyre dalyvavo
beisbolo entuziastai iš California

EDVARDAS ŠULAITIS

Rugpjūčio 1–16 dienomis Utenos beisbolo stadione vyko 5-asis tradicinis tarptautinis beisbolo turnyras, pavadintas „Sporto vilkai Cup 2008”, skirtas paskutiniam Lietuvos partizanui A. Kraujeliui atminti.

Šiomet tarp 5 komandų (turėjo dalyvauti 6, tačiau Minsko, Baltarusija, beisbolininkai nepasirodė) dėmesio centre buvo „Little League” komanda iš California – „Ladera Ranch”. Be jos, rungtyniavo Čekijos, Baltarusijos, dvi Lietuvos (Utenos „Vėtra” ir Vilniaus „Sporto vilkų”) ekipos.

Žaidžiant grupės rungtynes visas keturias pergales iškovojo Čekijos „Arrows Ostrava” beisbolininkai. Antroje vietoje su trimis laimėjimais liko amerikiečiai (nusileido tik Čekijos atstovams). Trečią poziciją užėmė Utenos „Vėtra” (2 laimėjimai). Paskutiniai liko rengėjai – „Sporto vilkai” iš Vilniaus (be pergalių).

Pusfinaliai į pirmąją kovą suvedė čekus ir baltarusius (laimėjo pirmieji 8:1), į antrąją – amerikiečius ir Utenos jaunuosius (stipresni buvo „Vėtros” atstovai, nugalėję tolimus svečius iš Amerikos 5:3).

Finalinė kova buvo labai atkakli ir čia pergalę iškovojo Čekijos sportininkai, įveikę „Vėtrą” rezultatu 5:4. Trečią vietą iškovojo amerikiečiai – „Ladera Ranch” ekipos jaunieji – nugalėję „Zubry Brest” komandą 9:4.

Šiame turnyre pajėgumu išsiskyrė Čekijos beisbolininkai, kurie grupinėse varžybose visus varžovus įveikė gana dideliu skirtumu – 11:7; 16:6; 17:7 ir 15:1. Grupiniuose susitikimuose neblogai pasirodė ir amerikiečiai, kurie, pralaimėję čekams, li-

kusias komandas „nuskriaudė” 17:4; 13:2; 19:2, tačiau pusfinalyje pralaimėję „Vėtrai”, turėjo pasitenkinti trečiaja vieta.

Smagu, kad beisbole vyksta aktyvus bendravimas tarp Lietuvos ir JAV jaunųjų amerikiečių. Tai, be abejo, padės Lietuvos beisbolo entuziastams įgyti žaidimo įgūdžių, kurie labai reikalingi, norint tobulėti šioje sporto šakoje. O kas gi žino – gal po kelių dešimtmečių Lietuvos beisbolas jau nedaug atsiliks nuo Amerikos. Jeigu Steponas Darius, kuris prieš maždaug 80 metų supažindino Lietuvą su beisbolu, būtų nežuvęs, lietuviai gal šiandien beisbolą žaistų žymiai geriau negu šiandien.

Utenoje buvo suruoštas tarptautinis jaunučių beisbolo turnyras paskutiniam Lietuvos partizanui A. Kraujeliui atminti. Jame dalyvavo ir komanda iš JAV. Nuotraukoje: šio turnyro plakatas.

Nuotr. iš Edvardo Šulaičio archyvo

neleido, kad tokios kalbos naikintų jo svajonę. Jis atitrūko iš jį ribojančios erdvės ir pasirinko tą aplinką, kurioje jis galėtų augti. Dirbdamas naujoje darbovietėje, jis beveik kiekvieną savaitgalį sugrįždavo namo. Daugelis su nepasitenkinimu, pašaipa ir pavydu žvelgė į jį. Jie ir toliau jį kritikavo, teisė ir įžeidinėjo. Tačiau jis ramiai išklausydavo jų mintis ir linksmiai bei nuoširdžiai su jais toliau bendravo kaip ir anksčiau. Be to, jis dažnai jiems siūsdavo įvairias dovanas ir remdavo savo tėvus. Per visus tuos metus jis tikėjo savo svajone. Dabar jis valdo savo firmą ir yra žymus savo srities ekspertas, konsultuojantis daug jaunų specialistų, padedantis kitiems augti ir tobulėti. Žinoma, jis galėjo lengvai pasiduoti tam artimiausių žmonių atkalbinėjimui. Jis ir toliau galėjo gyventi taip, kad įtiktų jį supantiems žmonėms ir pasilikti savo saugioje ir ribotoje aplinkoje. Jis galėjo atmesti tai, ką Dievas jam buvo parengęs. Tačiau jis pasirinko gyventi jam skirtą gyvenimą, vykdyti jam skirtą misiją, ir klausyti labiau Dievo, negu jį supančio ir ribojančio pasaulio dvasios. Šventasis Raštas mums šį sekmadienį taip pat primena: „Ir nesekite šiuo pasauliu, bet pasikeiskite atsinaujindami dvasia, kad galėtumėte suvokti Dievo valią, –

kas gera, tinkama ir tobula.” /Rom 12, 2/

Ar žinote, kur slypi didžiausi pasaulio turtai? Didžiausi turtai ir brangenybės slypi ne Afrikos deimantuose. Jie ne Artimųjų Rytų aukso rūdos kasyklose ar naftos telkiniuose. Didžiausi turtai slypi kapinių žemėse. Tie turtai yra didingos ir nepakartojamos žmonių svajonės, kurios kartu su jais palaidotos tuose kapuose. Tai jų neišsipildžiusios svajonės, kartu su jais palaidotos po žeme. Ten slypi neparašytos knygos, nesukurtos įmonės, nesudarytos santuokos ir šeimos. Ten ir daug kitų svajonių, kurių jie neišdrįso siekti, bijodami kitų pavydo, kritikos ir atkalbinėjimų. Kai kurie iš jų patyrę vieną nesėkmę, nebedrįso daugiau bandyti. Nebūkime vienu iš jų. Savyje nešiojamės brangiausius turtus – didingas svajones ir neįtikėtinus siekius. Sutiksime gyvenime daug nesėkmių, kritikos, atstūmimo ir pajuokos net iš pačių artimiausių žmonių. Mokykimės jiems atleisti. Nusikratykime tų, kurie mąsto „ne Dievo, o žmonių mintimis”. Drąsiai bei tvirtai ženkime pirmyn, tikėdami tuo, kas slypi mūsų širdyse.

Bernardinai.lt

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 26

Marcelijus MARTINAITIS

Galima prikurti įvairiausių strategijų apie tai, kaip susigrąžinti į Vakarus sprunkančią jaunąją kartą, bet nieko nepakeisime, jeigu čia, Lietuvoje, nepradėsime gyventi geriau, oriau, padoriau.

Maždaug per šimtą metų Lietuva patyrė tris didžiąsias emigracijos bangas: praėjusio šimtmečio pradžioje, jo viduryje išgyveno priverstinę emigraciją, ir štai dabar trečią, kuri savo pobūdžiu kiek skiriasi nuo kitų. Per jas paprastai prarandama iki pusės milijono gyventojų dėl ekonominių, politinių ar grynai psichologinių priežasčių.

Bangos viršūnę paprastai lydi atoslūgis, po kurio prasideda grįžimo laikotarpis, nors po visą pasaulį išsibarsčiusių vis dėlto lieka gana daug, kas ypač skausminga nedidelei tautai. Pagal savo šalį paliekančiųjų procentą per šimtmetį esame labiausiai nukentėjusi tauta, teigiama, jog šiandien Lietuvoje mūsų galėtų būti 5-6 milijonai.

Reikėtų prisiminti tarpukario Nepriklausomą Lietuvą, ypač jos paskutinį dešimtmetį, kai gyvenimas tapo ekonomiškai normalusnis, tada atslūgo ir iš krašto išvykstančiųjų banga. Manychiau, kad dabartinės emigracijos viršūnė dar nėra pasiekta, todėl negalima pasakyti, kiek, kaip, ko ir su kuo grįš, ir iš viso – ar grįš? Reikia turėti mintyse vieną dalyką. Maždaug ketvirtadalis, o gal ir trečdalis žmonių paprastai niekaip savęs neidentifikuoja nei su savo krašto kultūra, nei su jo istorija. Kaip šiandien dažnai galima išgirsti sakant: „Kam man ta Lietuva!“ Netrukus mums reikėtų laukti naujo dalyko – imigrantų, kurie ims užpildyti atsiradusias tuštumas. Išskirtinis pastarųjų metų bruožas – moterų emigracija. Nežinau, ar kas skaičiuoja, kiek moterų kasmet palieka Lietuvą? Jų išvykimo motyvai dažniausiai kiek kiti nei vyrų. Lietuva dabar daugiausia „eksportuoja“ jautukus, nuotakas ir krepšininkus. Nemažai matyti, kai jau dvylikos trylikos metų mokinės pradeda rūpintis savo „erotiniu“, kitaip kalbant „prekiniu“ patrauklumu, dažais „tinkuoja“ veidus. Grįžusieji yra brangesni nei išvykstantieji, kaip sakoma šventraštyje apie grįžusią avelę. Jie ką nors

svarbaus parsiveža, jei ne pinigų, tai kitokio išmanymo, kaip kažkada mūsų seneliai iš „iš tų velnio amerikų“. Duok Dieve, kad ir dabar ką nors parsivežtų.

Galima būtų uždaryti sienas, kaip darė sovietai. Bet jos dabar atsidarė į Vakarus, kaip dar neseniai prievarta buvo atidarytos į Rytus.

Renata ŠERELYTĖ

Emigracija – ne vietinis, o globalaus pasaulio reiškinys. Emigrantų, kaip ir imigrantų, visados buvo ir bus. Gerbiu žmonių valią išvažiuoti ir keisti savo gyvenimo būdą bei kokybę, tačiau man, kaip pilietei, neramu, kad pasitraukia geriausieji specialistai. Pavyzdžiui, gydytojai. Tačiau Lietuvos nomenklatūrai, ir dabar turinčiai privilegijų visose srityse, tai, matyt, nesvarbu. Juk jie nesigdyo bendrose palatose su paprastais mirtingaisiais ir poliklinikose prie kabinetų nelaukia!

Ir dar mane stebina, kad niekur nesiruošia emigruoti valdininkai ir visokio plauko biurokratai. Kaip ir valkatos ar tas piliečių kontingentas, kuris šaukia, kad viskas blogai, kad reikia tvarkos, teisingumo ir mesijo. Dėl nenoro keisti savo gyvenimo ir įpročių šie sluoksniai stebėtinai panašūs. Norint susigrąžinti „išsivaikščiojusią“ Lietuvą reikia laiko. Ir, be abejo, valstybės pastangų. Saugumo užtikrinimo, pagarbos žmogui. Išiklausymo. Be to, reikėtų žinoti, kad yra tokių tremtinių, tai yra emigrantų, kurie niekada negrįš – tai „prarastoji“ tautos dalis, kuri turi ištirti, asimiliuotis kitose tautose, nes yra nepakankamai stipri išlaikyti savo lietuviškąją tapatybę.

Romas SAKADOLSKIS

Nuo pirmosios emigracijos po 1863 m. sukilimo prieš Rusijos carą iki šių dienų Lietuvos gyventojai ieško geresnio arba saugesnio gyvenimo svetur. Jie niekada masiškai negrįžo į tėvynę. Tad perspektyvos niūrios, kad ir kokią susigrąžinimo strategiją kurtų Lietuvos valstybė.

Gimiau pokario Vokietijoje, karo pabėgėlių stovykloje, šeimoje, kuri iš Lietuvos išvyko laikinai, traukdama masi nuo artėjančio bolševikų fronto, tikėdama grįžti namo, karui baigusis.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
**Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas**

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Ar ne per ankstyvas džiaugsmas?

Atkelta iš 3 psl.

Briuselio pasitarimą, įvardijant jį kaip išven-gimą antrojo Muencheno, kai juo patenkinta Maskva, taip pat, kaip po Hitlerio pasitarimo su N. Chamberlainu buvo patenkintas Berlynas. Tačiau ar begali būti kvailėsnis pasaky-mas už tokioje pat valstybės pakopo-je stovinčio Seimo pirmininko Česlo-vo Juršėno, viešai teigusio, kad Ru-sija Lietuvos neokupuos, nes nebe tie laikai ir tai rodo jo turimi dokumen-tai ir instrumentai.

Tik labai menkai nusituokiantis valstybės pareigūnas gali taip neat-sakingai kalbėti prieš tautą, nepriim-damas dėmesin, kad dalis jos net ir tokia kvailyste gali patikėti. Kur to-kiam svaičiojimui pagrindas? Negi jis negirdėjo nė paskiausių JAV ir Euro-pos žymių politikų bei kariškių balsų, siūlančių Lietuvai susirūpinti savo gynyba. Apie Rusijos pavojų Lietuvai kalbėjo jau prieš dvi savaites šioje skiltyje minėtas pasaulinio garso politikas Zbignevas Bzrezinskis, JAV

ambasadorius Lietuvai Johnas Clou-das, pasaulyje žinomas JAV strategas Fredas Kaganas, šiomis dienomis Baltijos valstybėse lankęsis NATO pajėgų vadas generolas Egonas Ram-sas, minėdamas ir šios karinės or-ganizacijos savo narių gynimo pla-nus, į kuriuos įeina ir Baltijos valsty-bės. Rusijos pavojaus neįžiūri tik Sei-mo pirmininkas Č. Juršėnas ir aiškiai per anksti džiaugiasi Rytų Europą nuo antrojo Miuncheno neva išgelbė-jusia Briuselio konferencija Valdas Adamkus.

Deja, toks pavojus yra, ir jis dar padidėjo Rusijai pabandžius Vakarus atsparumą Gruzijoje ir parodžius jų silpnumą. Nors keturiasdešimtųjų metų laimikio Maskva ir nenugrobė, bet Gruzijoje jau stiprią pėdą įspaudė ir, kaip Briuselio konferencija parodė, ji ten ir pasiliks. Jeigu Vakarai nė tiek negali apginti, Lietuva turi labai rim-tai susirūpinti.

Balsas.lt

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS
Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.,
išskyrus savaitgalius, klausykite seniausios
Amerikoje lietuviškos radijo laidos
**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

IŠNUOMOJA

Išnuomojami du 4 kamb. butai.
Vienas Cicero miestelyje, o kitas
Kedzie ir 66 pl. su baldais. Netoli
parduotuvių. Geras susisiekinimas.
Tel. 708-656-6599

PARDUODA

Parduodami du sklypai **Širvintų
rajone**, 46 km nuo Vilniaus. Ideali
vieta privačiam poilsiui. Abejuose skly-
puose yra elektra, geras privažiavimas.
Skambinti tel. **+370-656-56546** arba
rašyti el. paštu **puraniene@gmail.com**

ČIKAGOS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE – RUGSĖJO 1-OSIOS NUOTAIKA

LORETA TIMUKIENĖ

Praėjusį šeštadienį Jaunimo centre sklandė šventiška nuotaika, daugeliui primenanti ką tik Lietuvoje šurmuliavusią rugsėjo 1-ąją. Pasipuošę mokiniai, jų tėveliai, mokytojai rinkosi į koplyčią, kur kunigas Antanas Gražulis laikė šv. Mišias. Kreipdamasis į susirinkusius kunigas priminė, kad mokiniams be būtiniausių knygų, sąsiuvinų, pieštukų taip pat labai reikalingas pasiryžimas mokytis, tikėjimas ir pagarba tėvams, mokytojams. Mokiniai padėkojo savo tėvams už rūpestį, o tėveliai palaimino savo atžalas ir palinkėjo jiems sėkmės moksle.

Netrūko palinkėjimų bei gražių žodžių ir mokslo metų pradžiai skirtose iškilmėse, kuriose dalyvavo visas būrys garbingų svečių. Šventę pradėjusi mokyklos direktorė pasidžiaugė, kad šiemet mokykla tikisi išleisti didžiausią abiturientų laidą (23 mokiniai) per visą savo gyvavimo istoriją. Nuo mokyklos įkūrimo jai vadovaujanti Jūratė Dovilienė sakė, jog mokinių skaičius šiais metais lieka toks pat, kaip ir pernai. Jos vadovaujamą mokyklą, kuri vienintelė iš lituanistinių yra įsikūrusi Čikagos centre, šiais mokslo metais lankys apie 320 mokinių. Šį rugsėjį į mokyklą susirinko kaip niekad gausus (21) pačių mažiausių mokinukų – kiškių – būrys. Direktorė atkreipė visų susirinkusių dėmesį į tai, kaip rūpestingai sutvarkytos ir papuoštos patalpos, kurias mokykla nuomuoja iš Jaunimo centro, Jėzuitų ir Pedagoginio instituto.

Prasidėjusių naujų mokslo metų proga sveikinimo laiškus atsiuntė Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius, Seimo narė Irena Degutienė, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) lituanistinio švietimo poskyriaus vedėja Daiva Žemgulienė. Direktorė priminė, kad D. Žemgulienė šią vasarą viešėjo Dainavos stovykloje, kur susipažino su lituanistinio švietimo sistema Jungtinėse Valstijose. Jūratė Dovilienė perskaitė sveikinimo laišką, kurį atsiuntė JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė. Be gražių sveikinimo žodžių, laiške D. Navickienė priminė ir artėjančią mums visiems svarbią sukaktį Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį. J. Dovilienė sakė, kad ir Čikagos lituanistinė mokykla ruošiasi paminėti šią datą. Mokyklos vadovė taip pat pasidžiaugė TMID pagalba įsigyjant reikalingus vadovėliais ir vaizdines priemones bei Lietuvos Fondo ir JAV LB Švietimo Tarybos pinigine parama.

Su naujų mokslo metų pradžia mokinius ir mokytojus sveikino JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė ir Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė. Šventėje dalyvavo ir Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė pasidžiaugė, kad sep-

Smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker, Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė, LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė, direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė ir Modestas Saukaitis.

tynioliktus metus gyvuojančioje Čikagos lituanistinėje mokykloje kasmet daugėja vaikų. „Prieš dešimtmetį, kai pradėjau dirbti šioje mokykloje, čia buvo tik 86 lietuviukai“, – pirmuosius darbo metus prisiminė pavaduotoja. „Didėjantis norinčių mokytis savo protėvių kalbos ir istorijos mokinių skaičius liudija, kad ir jaunosios kartos lietuviai nėra abejingi savo šaknų išsaugojimui“, – kalbėjo pedagogė. L. Apanavičienė

paminėjo, jog viltingai nuteikia ir didesnis Lietuvos valdžios dėmesys lituanistiniam švietimui užsienyje. Tai liudija neseniai mokyklą pasiekusi žinia, kad Švietimo ir kultūros ministras A. Monkevičius Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovams pažadėjo užskaityti užsienio lituanistinėse mokyklose dirbantiems mokytojams pedagoginį darbo stažą.

Direktorės pavaduotoja taip pat

priminė, kad pabaigę Čikagos lituanistinę mokyklą dešimtokai gali gauti lietuvių kalbos (kaip svetimos kalbos) įskaitą („credit“), kuri labai praverčia mokiniui stojant į universitetą. Pasak L. Apanavičienės, kai kurios gimnazijos taip pat užskaito šią įskaitą.

Beklausant kalbančių ir girdint aplinkui lietuviškai šurmuliuojančius mokinukus užplūsta viltingas džiugesys, kad ir čia, toli nuo gimtinės, gyva ir girdima lietuviška dvasia. Ir neapsakomas virpesys suplevena salėje, kai pasigirsta šventės svečio, žymaus smuikininko iš Lietuvos Martyno Švėgždos von Bekker atliekamos melodijos. Jų palydėti mokinukai skuba į klases, kur jų laukia įdomi kelionė į atradimų ir savęs pažinimo šalį.

Geriausias mokytojų ir mokinių bendro darbo įprasminimas – ne vieno mokinio prisipažinimas, kad vasarą lankantis Lietuvoje buvo gera pajusti, kad bendraujant su artimaisiais ir draugais nereikėjo rauduoti, jog nemoka kalbėti ar skaityti lietuviškai. Ir telieka žavėtis mokinių tėvais, kurie kiekvieną šeštadienį veža savo atžalas iš įvairių Čikagos vietų į lituanistinę mokyklą, suprasdami, kad tai – ne sunki pareiga, o būtinybė, kurią turėtų jausti kiekvienas save vadinantis lietuviu tėtis ar mama. O kaip atsakymas tiems, kurie sako, kad vaikų mokslas lituanistinėje mokykloje atima daug laiko ir pinigų, skamba aštuntoko Alekso mamos žodžiai: „Aš savo tris sūnus į šią mokyklą vežioju jau 17 metų, du iš jų jau yra baigę šią mokymo įstaigą. Man geriausias atlygis už šį rūpestį – jausmas, kad aš darau tai, ką privalo daryti kiekviena lietuvių šeima, auginanti vaikus svetur.“

Pakalbinusi į mokyklą patalkininkauti atvažiavusius buvusius dešimtokus, išgirdau žodžius, kurie skamba kaip geriausia padėka čia dirbantiems mokytojams: „Smagu čia sugrįžti...“

Čikagos lituanistinės mokyklos devintokai džiaugiasi naujais vadovėliais.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvos regionų margumynai

Neries krantinę prie Baltojo tilto papuoš Puntuko akmuo

Vilniečiai ir sostinės svečiai, ieškodami meno netikėtose erdvėse, galės aptikti ir Puntuko akmenį. Kaip skelbiama viešosios įstaigos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ pranešime, rugsėjo 19–21 dienomis Vilniuje vyksiančio projekto „Menas netikėtose erdvėse“ metu dešiniajame Neries krante stūksos menininko Roberto Gritėno sukurta spalvota Puntuko akmens kopija.

Pasak R. Gritėno, „šis meno kūrinys pristatomas kaip paminklas sizifiškoms lietuvių pastangoms tapti šiuolaikiškais europiečiais, kartu siekiant išlaikyti tautinį savitumą. Kiekvienas į naująjį Puntuką galės pažvelgti ir per savo prizmę: vieni gal išvelgs mestą akmenuką į dabartinį biurokratų nusistatymą meno atžvilgiu, kiti tiesiog matys meno kūrinį, tretį galbūt pirmą kartą išvys Lietuvos akmenų legendą.“

Tikrasis Puntukas yra antrasis pagal dydį riedulys Lietuvoje, kuris stūkso 6 km į pietus nuo Anykš-

čių, Anykščių Šilelio kraštovaizdžio draustinyje. 2000 metais jis buvo paskelbtas gamtos, mitologijos ir istorijos paminklu.

Viename iš mitų pasakojama, kaip velnias nešęs akmenį bažnyčiai nugriauti, o pragydus gaidžiams jį pametęs. Akmuo buvo pavadintas karžygio Puntuko vardu.

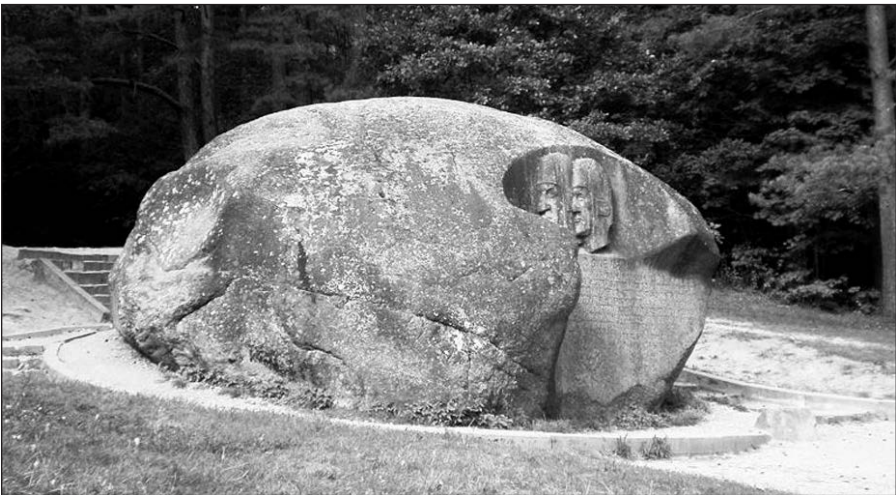
Archeologų manymu, milžinišką riedulį paliko Skandinavijos kalnų ledynai, slinkę prieš 20–14 tūkstantmečių prieš mūsų erą.

Iki 1957 metų Puntukas laikytas didžiausiu Lietuvos akmeniui, kol nebuvo aptiktas Barstyčių akmuo Puokėje (Skuodo rajonas).

Įvairiose Vilniaus erdvėse meninius projektus lankytojams padės surasti specialūs žemėlapiai, kuriuose bus pažymėti visi 33 kūriniai.

Projektas „Menas netikėtose erdvėse“ pirmą kartą Vilniuje organizuotas 2007 metų rugsėjį.

Alfa.lt

Puntuko akmuo Anykščiuose.

Oskaro Koršunovo „šekspyriana“ – Europos kultūros sostinėje

Stavangeryje (Norvegija), šių metų Europos kultūros sostinėje, dvi rugsėjo savaites bus vaidinami OKT/Vilniaus miesto teatro spektakliai pagal William Shakespeare pjeses, režisuoti šio teatro meno vadovo Oskaro Koršunovo.

Jau suvaidinti trys „Ištabiosios ir graudžiosios Romeo ir Džuljetos istorijos“ spektakliai (rugsėjo 2–4 dienomis), „Vasarvidžio nakties sapnas“ bus parodytas rugsėjo 16 ir 17 d., o centrinis šio ciklo įvykis – „Hamletas“ pasaulinė premjera įvyks rugsėjo 9, 10 ir 11 dienomis. Ilgai laukto Oskaro Koršunovo spektaklio premjera rengiama Norvegijoje, nes Stavangeris kartu su ateinančių metų Europos kultūros sostine Vilniumi, yra šio spektaklio bendraautoriai.

Pagrindinį vaidmenį „Hamlete“ sukūrė Klaipėdos dramos teatro aktorius Darius Meškauskas, taip pat vaidina Dainius Gavenonis, Rasa Samuolytė, Nelė Savičenko, Vaidotas Martinaitis, Darius Gumauskas, Julius Žalakevičius, Tomas Žaibus, Giedrius Savickis ir Jonas Verseckas. Lietuviškoji „Hamletas“ premjera įvyks lapkričio 20 dieną (tiesa, spalio 10 dieną „Hamletas“ bus vaidinamas Menų spaustuvėje tarptautinio teatro festivalio „Sirenos“ lietuviškoje programoje, tačiau ši peržiūra bus uždara, skirta tik festivalio užsienio sve-

čiams.)

Rogalando teatre, kuriame bus vaidinami OKT/Vilniaus miesto teatro spektakliai, taip pat vyks trys tarptautiniai seminarai apie Shakespeare dramaturgijos pastatymus. Pirmasis seminaras skirtas susitikimui su Oskaru Koršunovu. Antrajame dalyvaus režisieriai iš įvairių šalių: Rufus Norris iš Londono teatro „Young Vic“, Amir Nizar Zuabi iš Palestinos Nacionalinio teatro, italas Armando Punzo (Compagnia delle Fortezza), Staffan Waldemar Holm iš Švedijos karališkojo dramos teatro ir Heiner Goebbels (kurio režisuotą „Haširigaki“ buvo atvežęs tarptautinis teatro festivalis „Sirenos 2006“).

Spektakliai pagal Shakespeare pjeses – ne pirmi O. Koršunovo spektakliai Stavangeryje. Rugpjūčio viduryje čia įvyko jo režisuoti spektakliai pagal šiuolaikinio norvegų dramaturgo, gyvuojų klasiku tituluojamo Jono Fosse pjesę „Tos akys“. Spektaklis, kuriame vaidino norvegų aktoriai ir šokėjai, vyko pusiasalyje pastatyta didžiuliame amfiteatre po atviru dangum, dalis spektaklio veiksmo vyko pusiasaly supančiame vandenyje. Spektaklio „Tos akys“ kūrėjų komandoje buvo ir kompozitorius Gintaras Sodeika bei choreografas Vesta Grabštaitė ir Edita Stundytė.

Alfa.lt

A † A

Dipl. inž. PRANUI RAZGAIČIUI

mirus, žmonai ALEKSANDRAI, dukrai ELENYTEI JUOZAITIENEI, sūnums ANTANUI (Tautos Fondo bendradarbiui ir buvusiam Tarybos nariui), ANDRIUI, KAZIUI su šeimomis ir visiems giminėms bei pažįstamiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Tautos Fondas

Eleonora ir Vincas Rasteniai.

ŠIMTO METŲ SUKAKTIS

Šiais metais mano tėveliai būtų minėję savo šimtmečius. Abu buvo gimę dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą, caro laikais. Vaikystėje išgyveno sunkius Pirmojo pasaulinio karo laikus, mama Žemaitijoje, tėvelis Aukštaitijoje. Susitiko juodu Lietuvos pamary, Stropeliuose jau Nepriklausomos Lietuvos laikais. Susitiko, susipažino ir sukūrė šeimą. Lietuvoje išgyveno tik iki 1944 metų, ir per Antrąjį pasaulinį karą, kaip ir daugumas dabartinių išeivių, paliko savo gimtą kraštą. Paliko laikinai. Taip buvo įsitikinę – pasibaigus karui grįš vėl į savo laisvą kraštą. Deja, didesnę savo gyvenimo dalį tėveliai praleido Amerikoje, nors visada tikėjosi sugrįžti, niekada nesiekė Amerikos pilietybės ir dažnai savo kalbose prisimindavo Lietuvoje praleistus metus. Apie tuos jaunystės metus visada pasakojo su dideliu entuziasmu, meile ir pasididžiavimu, nes abu nuoširdžiai dirbo ir prisidėjo prie Lietuvos atsikūrimo – mama mokytojavu pradžios mokyklose, tėvelis tiesė,

gerino Lietuvos kelius.

Daug laiko prabėgo nuo tų dienų, kai klausiausi jų pasakojimų ir kartu su jais išgyvenau tėvynės ilgesį. Tėvelis su šiuo pasauliu išsiskyrė 1988 metais ir nesulaukė džiugios istorijos raidos, mama džiaugėsi Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimu, bet silpna sveikata jai neleido vėl pamatyti savo kraštą. Ji mirė 2003 metais.

Šiais metais jiems būtų suėję šimtas metų: tėvelis gimęs 1907 m. gruodžio mėn., mama – 1908 metų rugpiūtį. Abu ilsisi Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Čikagoje, tarp savo tautiečių.

Š. m. rugsėjo 14-tą Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčioje, Philadelphia, bus atnašaujamos šv. Mišios Eleonoros ir Vinco Rastenių atminimui pagerbti. Malonūs draugai, artimieji ir pažįstami esate kviečiami tą dieną juos prisiminti savo mintyse ir maldoje – su giliu dėkingumu

Dukra
Aldona Kazlauskienė

Lietuvos regionų margumynai

Vilniuje prasideda tarptautinis instrumentinis folkloro festivalis

Šį trečiadienį, rugsėjo 10 dieną, Vilniuje prasidedantis tarptautinis instrumentinio folkloro festivalis „Griežynė“ yra seniausias Baltijos rytiniame regione. Pavadinimas „Griežynė“ pasirinktas neatsitiktinai – griežyne liaudyje vadinamas smuikas, o juk smuikas yra vienas pagrindinių liaudies muzikos instrumentų ne tik Lietuvoje.

Festivalio tikslas – supažindinti Lietuvos visuomenę su įvairių tautų liaudies muzikantais, jų instrumen-

tais ir tradicine muzika, o svečiams pademonstruoti lietuvišką autentišką muzikavimo tradiciją. Taip pat tai instrumentų ir muzikantų fotografijų parodos, folkloro kinas, kuriame rodoma dokumentinė etnografinė medžiaga – papročiai, instrumentų gamyba, muzikantai, šokiai.

Rugsėjo 10–14 d. vyksiančiame festivalyje laukiama dalyvių iš Latvijos, Anglijos, Švedijos, Baltarusijos bei Lietuvos.

Alfa.lt

♦**Rugsėjo 14 d., sekmadienį,** 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Park, 6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629 bus aukojamos Padėkos Mišios. Po Mišių bus procesija, kuriai vadovaus kardinolas Francis George, OMI. Po procesijos, 3 val p. p. – šventiniai pietūs Hilton viešbutyje, 94th St. ir South Cicero Avenue, Oak Lawn, IL 60652. Palaimintojo J. Matulaičio misijos raštinėje galite įsigyti pietums bilietus (kaina 45 dol.). Bilietus taip pat galite užsisakyti paskambinę Mary Beth Slakis tel.: 708-337-0193. Iš visų lietuviškų bažnyčių į šventę važiuos autobusai. Iš Matulaičio misijos autobusai išvyks 9 val. r. (kaina 10 dol). Kviečiame užsiregistruoti Misijos raštinėje tel.: 630-257-5613. Rugsėjo 14 d. Palaimintojo J. Matulaičio misijoje šv. Mišių nebus! Visi kviečiami dalyvauti didžiojoje šventėje.

♦**Visus kviečiame į Pasaulio lietuvių centro organizuojamą Golfo dieną sekmadienį,** kuri rugsėjo 14 d., 1 val. p. p. bus Old Oak Country Club golfo aikštyne (143-ia ir Parker Rd. sankryžoje, Homer Glen). Norinčius dalyvauti prašome skambinti Linui Gyliui tel. 630-674-5414.

♦**Rugsėjo 21 d. 10 val. r. Palaimintojo J. Matulaičio misija** kviečia dalyvauti mūsų bendruomenės šv. Mišiose ir tarnystės mugėje. Tą savaitgalį bus tik vienos Mišios lauke. Jeigu lis – Mišios bus aukojamos sporto salėje. Bus proga kartu pasimelsti, pabendrauti ir prisirašyti prie tarnysčių. Kviečiame dalyvauti! Matulaičio misijos tel. 630- 257-5613, el. paštas: matulaitismission@sbcglobal.net

♦**JAV LB Lemonto apylinkės** valdyba rugsėjo 21 d., sekmadienį, 4 val. p. p. maloniai kviečia į Lietuvių operos pagerbimo vakarą, kuris vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Bilietus galima įsigyti paskambinus

Zitai Litvinienei tel. 630-243-8075, taip pat – Lemonto misijos prieangyje sekmadieniais po šv. Mišių. Renginio bilieto kaina 35 dol. Lemonto ir apylinkių gyventojai į renginį galės nuvykti autobusu, kuris PLC išvyks 3 val. p. p. Autobuso bilieto kaina – 10 dol. asmeniui. Norintys važiuoti autobusu prašomi kreiptis į R. Kroną tel.: 630-968-0184. Rengiamas tai progai skirtas leidinys. Norinčius reklamuotis leidinyje ar įdėti sveikinimus prašome kreiptis tel.: 708-424-9345 (Nijolė Penikaitė). Visi esate nuoširdžiai laukiami.

♦**Kasmetinis org. „Vaiko vartai į mokslą“** rudens lėšų telkimo renginys „Derliaus pietūs“ dėl susidariusių aplinkybių yra nukeltas į 2009 m. sausio mėn. 25 d. Kviečiame rėmėjus, šių tradicinių pietų (Lemonte) dalyvius, pasižymėti naują datą savo kalendoriuose ir sekti spaudoje skelbiamą informaciją. Žiemos „Derliaus pietų“ metu taip pat bus galima atšvęsti organizacijos dešimt veiklos metų derlių. Prieš metinius pietus – narių susirinkimai ir įvairūs organizacijos lėšų telkimo projektai.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**JAV ambasada Vilniuje išreiškia** pagarbą terorizmo aukoms Vašingtono aikštėje, Vilniuje 2008 m. rugsėjo 11 d. Rugsėjo 11-ąją, Jungtinės Amerikos Valstijos pažymės 2001 metų teroristų išpuolius. Pagerbdamas aukų, žuvusių teroro aktų metu JAV ir visame pasaulyje, atmintį, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Lietuvoje John A. Cloud padės vainiką Vašingtono aikštėje Vilniuje 2:30 val. p.p. (Lietuvos laiku) 2008 m. rugsėjo 11 d. Lietuvos kariuomenė suteiks garbės sargybą, ir karinis ansamblis atliks Amerikos ir Lietuvos valstybių himnus. Dėl išsamesnės informacijos, prašome susisiekti su JAV ambasados žinias-klaidos atstove, tel.: 8 699 32 961.

Konkursas leidybos projektų finansavimui

Skelbiamas konkursas Lietuvos tūkstantmečio programos leidybos projektų finansavimui Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšoms gauti pagal šias kategorijas:

- 1.1. Lietuvos istoriją apžvelgiantys, plačiai auditorijai skirti leidiniai užsienio kalbomis ir lietuviškai.
- 1.2. Lietuvos valstybės istorijos tyrimai: istorija, dabartis ir perspektyvos.
- 1.3. Lietuvos istorijos paminklai: istorijos šaltinių, dokumentų publikacijos ir tyrinėjimai, istorijos bibliografiniai šaltiniai.
- 1.4. Lietuvos kultūros istorija: šaltiniai, tyrinėjimai paminklai.
- 1.5. Lietuvos bažnyčių ir konfesijų istorija: tyrinėjimai ir paminklai.
- 1.6. Lietuvos švietimo istorija: tyrinėjimai ir šaltiniai.
- 1.7. Lietuvos literatūros istorija: šaltiniai, tyrinėjimai, epochų apžvalgos.
- 1.8. Lietuvos meno (dailės, architektūros, muzikos, teatro ir kt.) istorija ir dabartis.
- 1.9. Mokslinių straipsnių rinki-

niai, parengti LTMD remtų konferencijų pranešimų pagrindu.

1.10. Edukaciniai leidiniai vaikams ir jaunimui patraukliai populiarinantys Lietuvos istoriją ir kultūros paveldą.

Konkurso vykdymą reglamentuoja Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcijos prie Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos direktoriaus 2008-08-29 įsakymu Nr. 130-V-39, patvirtintu Leidybos projektų finansavimo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašas.

Galutinis konkurso paraiškų pateikimo terminas: 2008 m. rugsėjo 29 d. 12 val. p.p. Lietuvos laiku

Asmuo, įgaliotas konsultuoti konkurso dalyvius: Vida Kaunienė, S. Daukanto a. 3, Vilnius, 331 kab., tel. (8 5) 266 40 84, vidaus tel. 9084, faks. (8 5) 266 40 83, el. paštas: vida.kauniene@prezidentas.lt.

Konkurso dokumentai paskelbti internete **www.lietuvai1000.lt**.

LR ambasados Washington, DC info

**XII Teatro festivalis
2008 m., spalio 10–12 dienomis**

Jaunimo centro didžiojoje salėje
5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039

Lietuviškas teatras gyvuoja Amerikoje.
Kas ketveri metai JAV LB Kultūros taryba sustiprina šią ypatingą lietuviško gyvastingumo išraišką sukviesdama teatrų sambūrius iš visos Amerikos ir Kanados į Lietuviško teatro festivalį.

Dalyvauti šių metų festivalyje jau panoro teatrų grupės iš Čikagos, Los Angeles, Floridos, Toronto ir Detroito.

Turint klausimų, prašome kreiptis į Dalę Lukienę, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkę tel.: 301-598-6657 arba el. paštas **dalelukas@verizon.net**

Daugiau informacijos – **www.teatrofestivalis.com**

**„Draugo“ 99-ųjų metų sukakties pokylis
spalio 25 d., šeštadienį, Willowbrook pokylių salėje**
Meninę programą atliks solistai Nida Grigalavičiūtė, Genovaitė Bigenytė ir Linas Sprindys

**Pokilyje dalyvaus garbės svečias Kauno metropolitas arkivyskupas
Sigitas Tamkevičius.**

6 val. v. – kokteiliai

7 val. v. – vakarienė

Bilietus į pokylį galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629.
Tel.: 773-585-9500.

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

Žinutės iš Kanados

Atvykusios į konferenciją Kanadoje, Toronte, prof. Regina Kvašytė ir prof. Laimutė Baluode, ta proga Toronto lietuvių namuose kalbėjo apie lietuvių-latvių kalbas ir apie žvilgsnį į jas iš šalies.

Prof. Regina Kvašytė gimusi Rygoje, baigusi Vilniaus universitetą ir dėsto Šiaulių universitete. Prof. Laimutė Baluode, gimusi Sibire ir dabar dėsto lietuvių ir kt. kalbas Rygos universitete.

* * *

Kanados kankinių šventovėje, Midland, įvyko Šiluvos Marijos Apsireiškimo lietuvių šventė. Mišias koncelebravo parapijų kunigai, o pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Šioje metinėje šventėje dalyvauja Toronto, Hamilton ir apylinkių lietuviai. Midland stovi gražus lietuviškas kryžius, kurį tautiečiai mielai aplanko.

* * *

„Kretingos“ stovykloje, Wasaga vyksta jaunųjų šeimų stovykla, kurioje dalyvauja per 80 stovyklautojų. Stovyklai vadovauja Alvydas ir Rima Sapliai. Kapelionas – prel. E. Putrimas.

Stasys Prakapas

Nuotraukų konkursas

Smagumėlis.

Dalios Stonkuvienės nuotr.

Balgėsi mūsų dienraščio skelbtas konkursas. Šiandien spausdiname paskutinės konkurso dalyvės nuotrauką. Plačiau apie konkursą ir nugalėtojus skaitytojai sužinos artimiausiu metu.